

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α'. ΦΥΛΛ. ΙΑ'.

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1873.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΟΥ

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΡΕΩΝ ΑΥΤΟΥ ΕΝ ΕΚΑΣΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ποία είναι τὰ χρέη τοῦ πολίτου ἐν πάσῃ πολιτείᾳ (*); Φυσικὸν καὶ λογικὸν ὅπως ἦναι τις χρηστὸς καὶ καλὸς πολίτης, ἀπαιτεῖται καὶ τὰ χρέη αὐτοῦ νὰ ᾧσι τοιαῦτα ἀπαιτεῖται δ' ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν ποῖα εἰσι τὰ καλὰ ταῦτα χρέη. Πρὸ τούτου ὁμῶς νομιζομεν πρέπον νὰ ἐξετάσωμεν τὴν πολιτείαν ὅποια τις εἶναι καὶ κατ' αὐτὴν νὰ ἐξετάσωμεν τὰ χρέη τῶν πολιτῶν τῆς. Καὶ οἰαδήποτε πολιτεία, οἰονδήποτε ἔθνος, θὰ ἔχῃ ἐν τῶν τριῶν τούτων πολιτευμάτων, ἢ μοναρχίαν, ἢ σύνταγμα, ἢ δημοκρατίαν, ἕκαστος λοιπὸν πολίτης ὀφείλει νὰ ταυτίξῃ τὰ χρέη καὶ καθήκοντά του, πρὸς τὸ ὅποιον ὑπηρετεῖ πολίτευμα.

Ἡ μοναρχία εἶναι τὸ χεῖριστον, καθ' ἡμᾶς, πολίτευμα, διότι καὶ νόμοι καὶ δίκαια καταπατοῦνται ὑπὸ τῆς ἰσχύος ἑνὸς μονάρχου· οἱ εὐνοούμενοι αὐτῷ εἰσὶν αἱ μάστιγες καὶ αἱ λυμῶνες τῶν ἀσθενεστέρων· τὴν δυνάμιν του ὁ ἐπὶ τοῦ θρόνου

καθήμενος μεταχειρίζεται πολλάκις πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς ἰδιοτροπίας του· περιφρονεῖ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ θωπεύει τοὺς φαύλους, ἀρπάζει τὸν δημόσιον πλοῦτον, κορέννυσι τὰς ἐπιθυμίας του ἀφόβως εἰς οὐδέν· δίδων λόγον τῶν πράξεών του. Καὶ ἐν τούτοις εἶναι οὗτος μονάρχης, πάντες ὀφείλουσι νὰ τιμῶσι, πάντες νὰ σέβωνται αὐτόν, οὗτος δὲ περὶ τῆς ἡγεμονίας κατέχει θέσεως ἀδιαφορῶν, ἀρχεὶ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, περιυβρίζων καὶ καταφρονῶν τὰ πάντα. Καὶ ὁμῶς χρέος τοῦ καλοῦ πολίτου εἶναι νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ σέβηται τὸν ἡγεμόνα του, καὶ τοιοῦτον ὄντα, νὰ ὑπερασπίζηται αὐτόν ἀπὸ παντὸς κινδύνου καὶ νὰ κινδυνεύῃ αὐτὸς χάριν ἐκείνου. Οἷα ὁμῶς ἀδικία κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος τὸ τοιοῦτον πολίτευμα!

Τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα εἶναι μᾶλλον ἐν χρήσει ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὁ δὲ συνταγματικὸς βασιλεὺς ἐστὶν ὁ μᾶλλον προτιμητέος τῶν ἐπὶ γῆς βασιλέων. Ἔργον τοῦ τοιοῦτου ἡγεμόνος ἐστὶν ἡ τήρησις τοῦ ἔρκου, τὸν ὅποιον ᾤωσεν πρὸς τήρησιν τοῦ συντάγματος καὶ ἡ τῶν νόμων αὐτοῦ διατήρησις· τοὺς πάντας ὀφείλει νὰ θεωρῇ ἴσους, τοὺς πάντας νὰ περιποιῆται ὡς ὁ καλὸς ποιμὴν πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ ἐξ ἴσου θωπεύει καὶ προστατεύει· τὸν τοιοῦτον ἡγεμόνα ἕκαστος χροιστεῖ ὑπὲρ πάντ' ἄλλον νὰ τιμᾷ καὶ νὰ σέβηται, καὶ τὴν ζωὴν του προσέτι νὰ θυσιάξῃ πρὸς ὑποστήρηξιν τοῦ θρόνου καὶ τοῦ βασιλέως του. Ἐκαστος πολίτης ὀφείλει

(*) Ἐν τῷ φιλολογικῷ Συλλόγῳ Παρισσῶν, τὴν 30 Μαρτίου τοῦ 1869, συζητήετο τὸ θέμα τοῦτο, ὅτε ἐγένετο καὶ ἡ παρούσα ἐπιθεώρησις.

νά υπακούη εις τὴν πρόσκλησιν ἐκείνου καὶ ἀσμένως τὰς διαταγὰς αὐτοῦ νὰ δεχῆται. Πλὴν, ὅταν ὁ βασιλεὺς καταπατῆ τὸ σύνταγμα, τὸ ἠθικὸν τοῦτο πρόσωπον, περιυβρίζων τοὺς νόμους, χρέος τοῦ καλοῦ πολίτου ἐστὶ νὰ προστατεύῃ τὸ σύνταγμα καὶ μετὰ τῶν συμπολιτῶν ν' ἀντιταχθῆ ἔστω καὶ διὰ τῆς βίας κατὰ τῶν παρανομιῶν τοῦ ἄρχοντος αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτὸν νὰ μὴ παρεκκλίνῃ τῆς τροχίας, ἣν τὸ σύνταγμα τῷ ἐγγράρασῃ, καὶ ἂν δὲν δυναθῆ νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς ταύτην καὶ ὑπερισχύσῃ ἐκείνος διὰ τῆς λόγῃς καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, νὰ πέσῃ ὑπερασπιζόμενος τὸ σύνταγμα του κατὰ τῆς αὐθαιρέσις μαχόμενος τοῦ παραβαίνοντος τοῦτο ἡγεμόνος.

Ἡ δημοκρατία εἶναι καθ' ἡμᾶς τὸ ἀριστον τῶν πολιτευμάτων (*), τὸ δοξάσαν τὴν πάλαι Ἑλλάδα, τὸ κλονίσαν τοὺς θρόνους ἀπάντων τῶν βασιλείων τῆς Εὐρώπης, ὅτε ἡ Γαλλία ἐνεκοιπόθη αὐτό, τὸ φυλάσσαν ἀπαραιμίωτα τὰ δικαιώματα τῆς Ἑλβετίας, τὸ δοξάζον τὴν Ἀμερικὴν ἡδὴ καὶ ἐμποιοῦν τρόμον ταῖς δυτικαῖς τῆς Εὐρώπης δυνάμεις, τὸ θριαμβεύσαν εἰς τὸν κατὰ τῆς δουλείας πόλεμον. Ἀπροκαλύπτως λέγομεν ὅτι ἡ δημοκρατία εἶναι τῷ ὄντι τὸ κάλλιστον τῶν πολιτευμάτων, ἐν αὐτῇ διάκρισις δὲν ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ τίτλοι οὐδὲ ἀξιώματα εὐγενείας. Ἐν αὐτῇ ὁ ἀξιώτερος ἀνέρχεται εἰς τὰ ὑπάτα τῆς πολιτείας ἀξιώματα, οἱ πάντες ἐν αὐτῇ εἰσιν ὅμοιοι, ὡς καὶ ὅταν ἀπογυμνωθῶσι καὶ ἀπομεινωσιν ὡς ἐξήλθον ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μη-

(*) Ὁ ἀξιότιμος συντάκτης τῆς Πανδώρας (ἴδα τὸμ. ΙΘ'. φυλ. 433, σελ. 422), ἐπικρίνει πῶς τὸ δημοκρατικὸν πολιτεῖμα, ἀναφέρειν ἡμῖν τὰ συμβαίνοντα ἐν Βολιβίᾳ, Ἀργεντίνῃ καὶ Περούβιᾳ καὶ Μεξικῇ, ἀποδίδον ταῦτα εἰς τὸ πολιτεῖμα. Ἐπιλάθετο ὅμως νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ συνέβησαν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανῶ. Δὲν εἶν' ἐνταῦθα τὸ πολιτεῖμα τοῦτο ὑπερέχει τῶν ἄλλων, τοῦτο μόνον λέγομεν, ἅς στρέψωσιν οἱ ἀμφιβάλλοντες τὰ βλέμματα πρὸς τὴν δημοκρατηθεῖσαν Γαλλίαν καὶ ἅς ἴδωσιν οἷας ποιεῖ ὑπὸ τὸ πολιτεῖμα τοῦτο πρόδους καὶ οἷαν κολοσσίαν ἀποζημιῶσιν πολεμικὴν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ταῖς νικηταῖς αὐτῆς ἐπλήρωσεν.

τρός των' ἐξ αὐτῆς ἐλλείπουσι τ' ἄχθη τῶν κοινωνιῶν, αἱ μάστιγες τοῦ ἀνθρωπίνου γένους... αἱ ἀριστοκραταὶ καὶ οἱ βασιλεῖς. Ἐν τῇ δημοκρατίᾳ δὲν ὑπάρχει ἐξαίρεσις, οἱ εὐνοούμενοι καταπίπτουσιν ἐκεῖ ἢ ἰκανότης καὶ ἢ ἀξία ὑπερισχύει. καὶ ὁ ἔσχατος τῶν ἀχθοφόρων, ἂν ᾖ καὶ κριθῆ ἰκανός, ἀνέρχεται ἐπὶ τὰ δημόσια. Ἐκεῖ ὁ πολίτης ὀφείλει νὰ πειθῆται τοῖς νόμοις καὶ προστατεύῃ αὐτοῖς, δὲν εἶναι δ' ἠναγκασμένος χάριν ἐνός, τῆς ζωῆς αὐτοῦ ν' ἀποστερηθῆται.

Χρέος τοῦ καλοῦ πολίτου ἐν οἰαδήποτε πολιτεία εἶναι, νομίζομεν, καὶ ὁ γάμος, διότι δι' αὐτοῦ ἐκτελεῖ πρῶτον τὸν ἐπὶ γῆς προορισμὸν αὐτοῦ καὶ δευτερον εὐεργετῆ τὴν εἰς ἡν εὐρίσκειται πολιτεία, δίδων αὐτῇ βραχυόνας, τοὺς καρπούς τοῦ γάμου του. Ἐπίσης χρέος αὐτοῦ εἶναι νὰ ἐμμένῃ εἰς ἡν θρησκείαν οἱ πατέρες ἐγέννησαν αὐτόν· νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐκκλησίαν του, νὰ μάχῃται ὑπὲρ τῆς θρησκείας, τὰ πάντα ὡς ὀλοκαύτωμα νὰ προσφέρῃ, ἵνα μήποτε ἀτιμασθῆ ὁ ναός, τὸν ὅποιον λατρεύει. Ὀφείλει νὰ διδάσκῃ εἰς τὰ τέκνα του τὴν εὐλάβειαν καὶ νὰ καθοδηγῇ ταῦτα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εἰς τὰ τῆς ἐκκλησίας του, νὰ ἐμπνέῃ αὐτοῖς τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον, διδάσκων αὐτοῖς ἅμα νὰ σέβωνται καὶ τιμῶσι τοὺς μεγαλειτέρους αὐτῶν, ἵνα οὕτω καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὴν πατρίδα ὠφελήσωσιν, ἐπὶ τέλος δὲ καταστῶσι χρηστοὶ πολῖται. Ὡσαύτως χρέος αὐτοῦ ἐστὶ νὰ προστατεύῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς ἀδυνάτους καὶ ἀσθενεῖς τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ, ὧν εὐθὺς καὶ δίκαιος πρὸς πάντας, χρηστὸς σύζυγος καὶ πατήρ, προστάτης τῶν ὄρφανῶν, βοηθὸς πάντων τῶν ἐχόντων ἀνάγκην τῆς προστασίας του, ὀδηγὸς τῶν συμπολιτῶν πρὸς τὰς καλὰς πράξεις, πολέμιος πρὸς τοὺς διαφθορεῖς καὶ καταχραστὰς τῶν δημοσίων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν, ἐχθρὸς πρὸς τοὺς ἐχθρούς τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

Τοῦ καλοῦ πολίτου ἐτι χρέος ἐστὶν ἢ τῆς πατρίδος ὑπεράσπισις, εἴτε διὰ τοῦ ὄπλου, εἴτε διὰ τοῦ καλῶμου, εἴτε διὰ τοῦ λόγου. Καὶ τί ἔχει νὰ φοβηθῆ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, ὅπερ πάντες συντρέχωσιν αὐτὸ διαφοροτρόπως; Ἡ ἀσφάλεια αὐτοῦ ἐξασφαλίζεται ἐν τῇ πίστει τῶν ὑπηκόων του.

τριπλῶς ὑπερασπι-
εὐδαιμονῆ, ἢ σω-
τὰς χεῖρας τοῦ
κράτος. Ὅταν δ'
ἀπαρεγκλίτως τοὺς
ὅταν ἀπονέμη δικαιο-
τας τὸ δίκαιον, ὅταν

εὐεργετῆ τοὺς πένητας καὶ
ὅταν ὁ πολίτης σέβηται τὸν ἡγε-
μόνα αὐτοῦ, ἐὰν ἔχῃ τοιοῦτον, ὅταν ὑπέκη
τοῖς νόμοις καὶ εἴν' ἔτοιμος τὴν ὑστάτην
αὐτοῦ πνοὴν ν' ἀφιερῶσιν ὑπὲρ τῆς πα-
τρίδος, τῆς θρησκείας καὶ πάντων τῶν
προσφιλῶν αὐτῷ ὄντων, τότε τὸ ἔθνος
ἐκεῖνο ἀνέρχεται εἰς τὸν ὑπάτον βαθμὸν
τῆς εὐδαιμονίας, προσκτᾷ τὰς συμπεριθείας
τῶν ἰσχυροτέρων ἐθνῶν, καθίσταται παρά-
δειγμ' ἀξιωματικῶν τῶν ἀσθενεστέρων, καὶ
ὁ προστάτης τῶν τυγλῶν ὑποδούλων ὁμο-
φύλων. Εὐτυχὲς τὸ ἔθνος τὸ ἀγαθοῦ τυ-
γλῶν βασιλέως εὐτυχέστερον δὲ τὸ χρηστοῦ
λαοῦ. Ὁ βασιλεὺς ἐστὶν ὁ ποιμὴν, οἱ νό-
μοι μετὰ τῶν θεσμῶν τοῦ ἔθνους ἢ βο-
σκή, καὶ ὁ λαὸς ἡ ἀγέλη.

Καὶ τὰ ὀλίγα ταῦτα περὶ πολίτου, λεχ-
θέντα ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς καρδίας ἡμῶν,
ἄνευ ὑποκρυπτομένου τινος σκοποῦ. Συγ-
κεφαλαιοῦμεν καὶ συμπεραίνομεν: *Κύριον*
χρέος τοῦ καλοῦ πολίτου ἐν ἐκάστη πολ-
ιτεία ἐστὶ, τὸ πράττειν τὰ πάντα ὑπὲρ
τῆς πατρίδος.

Α. Ι. ΟΑΥΜΠΙΟΣ.

ΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια ἴδε φυλ. Γ'. καὶ τέλος.)

Γ'.

Πλείστοι τὸ κεφάλαιον τοῦ ἔρωτος ἐ-
πραγματεύθησαν ἐξ ὧν οἱ μὲν θέλουσιν αὐ-
τὸν ὡς τὸ ὕψιστον, οἱ δ' ὡς τὸ ἐλάχιστον
τῶν αἰσθημάτων. Ὁ ἀληθὴς ἔρωτος, εἴν' αἰ-
σθημα τῷ ὄντι ἔσιον. Ἴνα προχωρήσωμεν
ἐξετάζοντες τὰ περὶ αὐτοῦ, ἀναγκαῖον, νο-
μίζομεν, νὰ διακρίσωμεν αὐτὸν εἰς τρεῖς τά-
ξεις, ἥτοι εἰς ἔρωτα πρὸς νεάνιδα παρθένον,
πρὸς ὑπανδρὸν γυναῖκα καὶ γέροντος πρὸς
γυρίαν.

Τί ἐστὶν ἔρωτος; Ἡ πρόσψαυσις δύο καρ-
διῶν ἀνημοίων ὄντων, ἢ ἀφιέρωσις τῆς
μῆς πρὸς τὴν ἄλλην, τὸ συνάλλαγμα τὸ
ὅποιον ἢ μὲν ὑπογράφει διὰ τὴν δέ. Οὐ-
δὲν ὠραιότερον εἰς τὸν κόσμον, λέγει ὁ
εἰς τῶν τριῶν ἐπιφανεστέρων τῆς Ἰταλίας
ποιητῶν, ὁ Βοκκάκιος, δύο τρυφερῶς ἀγα-
πωμένων καρδιῶν. Καὶ ὄντως· πόσον εὐτυ-
χῆς πρέπει νὰ λογιζήται ὁ αἰσθανόμενος
ὅτι ἀγαπᾶται ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐκείνου πλάσ-
ματος, τῆς γυναικὸς! Οἱ ἐρασταί, κατὰ
τὸν Γκαίτε, δὲν βλέπουσιν, οὐδ' ἀκούουσι.
Καὶ τῶν ἄλλων πᾶς προσηλωμένος εἰς
τὸ ἐρωμένον αὐτοῦ πρόσωπον, καταφρονεῖ
τὰ τῶν ἄλλων καὶ ἀποστρέφει αὐτῶν
τοὺς ὀφθαλμούς· ἀκούων τὴν φωνὴν τοῦ
ἀγαπητοῦ ὄντος κωφεύει εἰς τὴν τῶν ἄλ-
λων καὶ τὸ πᾶν χάριν τοῦ ἔρωτος θυσιά-
ζει. Χάριν τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ, ἐγκατα-
λιμπάνει γονεῖς, συγγενεῖς καὶ φίλους, καὶ
χάριν αὐτῆς πολλάκις τὴν πρὸς τὸν φίλον
του καταστρέφει φίλιαν, λησμονεῖ τὰ πάν-
τα, ἀψηφεῖ τοὺς κινδύνους καὶ πρὸς αὐτὴν
ἄψασαι αἱ φροντίδες, πάντες οἱ κόποι
του. Δύσκολον τὸ ἀγαπᾶσθαι, δυσκολώ-
τερον τὸ ἀγαπᾶν, λέγει ὁ Βίκτωρ Οὐγγά-
ρ καὶ δύσκολον μὲν τὸ ν' ἀγαπηθῆ τις, πολὺ
δμως πλέον τὸ ν' ἀνταγαπήσῃ. Πλὴν τοῦ-
του πρέπει ν' ἀναφέρηται μόνον εἰς τὸ ἔ-
στατον τῆς γυναικείας καρδίας φύλον. Διὰ
ν' ἀγαπήσῃ τις ἀρκεῖ καὶ ἐν νὰ βίβῃ βλέμ-
μα ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦ διὰ τὸν ἔρωτ'
αὐτοῦ προσδιορισθείσης. Οἱ πρῶτοι χαρι-
τισμοὶ εἰσι τ' ἀνταλλασσόμενα βλέμματα
μεταξὺ δύο καρδιῶν, προορισμένων ν' ἀγα-
πήσωσιν ἀλλήλας. Σήμερον ὁ ὀφθαλμὸς
λέγει *χαῖρε*, αὐριον τὸ στόμα θά εἴπῃ
ταῦτο· εἶτα θά λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς
περιβαλλομένης τ' ὠραῖον ὄνομα τῆς ἐρω-
μένης, θά σφίγγῃ αὐτὴν ἐντὸς τῆς ἰδικῆς
σου καὶ θά προσελκύσῃ τὰ γέλιόν σου
εἰς τὰ ἐκείνης, ἀλλὰ πάραυτα θά νοήσῃς
ὡς ὑπὸ ὄψεως διηγεῖσθαι τὴν καρδίαν σου,
ἐπειδὴ καὶ τὸ φίλημα δάκνει αὐτήν.

Τὸ φίλημα εἶναι ἀδελφὸς τοῦ ἔρωτος
καὶ τέκνον τῆς καρδίας. Φιλεῖς, δάκνεσαι
τὴν καρδίαν, πλὴν ἠδύνεσαι τὰ χεῖλην.
Ἐρως, καρδία, νεότης, φίλημα, εἰσὶ συνώ-
νυμα· ἄνευ τῶν μὲν, ἀδύνατον νὰ ὑπάρ-
ξωσι τὰ δέ, ἄνευ τῶν δέ, ἀδύνατον νὰ
ὑπάρξωσι τὰ μὲν. Τὰ ἔργα τοῦ ἔρωτός εἰσι

φίλημα, λατρεία, ἀποθέωσις τοῦ ἐρωμένου προσώπου. Περὶ τούτων ἰδοὺ πως ἐκφράζεται εἰς τὰ κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην ὁ Δόγγος: Τὰ δ' ἐστὶν οὐ φίλήματα καὶ περιβολαὶ καὶ οἷα δρῶσι κριοὶ καὶ τράγοι· ἀλλὰ ταῦτα πηδύματα καὶ τῶν ἐκεῖ γλυκύτερα· πρόσσεσι γὰρ αὐτοῖς χρόνος μακροτέρας ἡδονῆς. Πλὴν ὁ Δόγγος, φαίνεται, μὴ θερεῖων τὸ ἰδανικόν, ἀλλὰ τὸ ἡδονικόν καὶ τὴν ὕλην. Ἡ ἀγία Θερεσία τόσον μέγαν θεωρεῖ τὸν ἔρωτα, ὥστε λέγει πού, ὅτι καὶ ὁ διάβολος πρόπει ἑνὶ πάσῃ μὴ δυνάμενος νὰ ἐρᾷ. Πλὴν νομιζομένη τὸν εὐτυχέστερον, διότι, διάβολος ἴσον τῷ πειρασμός, ἐάν λοιπὸν ἤρατο ἐκεῖνος, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πειράξῃ καὶ ἐπομένως τότε δὲν θὰ ἦτο ποσῶς διάβολος. Ἡ φλόξ τοῦ ἔρωτος εἶναι ἀπερίγραπτος· καὶ ὁ Πετράρχης λέγει: Chi può dir com' egli arde, é in pic' col fuoco, τουτέστιν: ὁ δυνάμενος νὰ περιγράψῃ πόσον ἡ καρδιά του φλογίζεται, αἰσθάνεται μικρὰν φλόγα. Ὁ ἔρωτος, λέγει ὁ Σενέκας, ἀποκτάται διὰ τοῦ ἔρωτος, θέλεις λοιπὸν ν' ἀγαπᾶσαι, ἀγάπα πρῶτον σὺ αὐτός. Ὁ ἔρωτος συνάπτει δύο καρδίας εἰς μίαν, ἐκ δύο σωμάτων σχηματίζει ἓν, ἐκ δύο ψυχῶν μίαν· πάσχει τοῦ ἐρωμένου προσώπου; πάσχει καὶ ἡ ἰδική σου· σκιρτᾷ καὶ ἀγάλλεται ἡ ἐκεῖνου; τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τῇ ἰδικῇ σου· ἀναπνέεις διὰ τοῦ στήθους τῆς ἐρωμένης σου, ὁμιλεῖ ἐκείνη διὰ τοῦ σοῦ στόματος. Πλὴν πόσον τὰ πάθη ἐξαχειροῦσι τὸ ὠραῖον, τὸ ποθητὸν καὶ λαμπρὸν τοῦ αἰσθητάτος!

Οὐ γὰρ ἀπόρησι, λέγει ὁ ἡμέτερος Λουκιανός, τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, οὐδ' ἀπαντικρὺ καθήμενον καὶ λαλοῦντος ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενος ἔρωτος πρῶτον ἔχει βαθμὸν ὄψεως, ἵνα ἴδῃ, κἂν θεάσῃται, ποθεῖ προσάγων ἐράψασθαι· δι' ἄκρων γοῦν δακτύλων κἂν μόνον ἴγῃ, τὰ τῆς ἀπολαύσεως εἰς ἅπαν διαθεῖ τὸ σῶμα. Τυχὼν δ' εὐμαρῶς τούτου τρίτην πειρὰν ἐπάγει φίληματος, οὐκ εὐθὺς περιέρχον, ἀλλ' ἡρέμα χεῖλην προσεγγίσας χεῖλεσιν, ἃ πρὶν ἢ ψαῦσαι τελείως ἀπέστη, μηδὲν ὑπονοίας ἔχων καταλιπὼν. Εἶτα πρὸς τὸ παρεῖκον ἀμαρζόμενος ἀεὶ λιπαρεστέροις μὲν ἀποσπάσασιν ἐντέτηκεν, ἐστ' ὅτε καὶ διαστέλλων ἡσυχῇ τὸ

στόμα, τῶν δὲ χε ἀργὴν αἰ γὰρ φα περιπλοκαὶ τὴν· λαθρίως ὕγρως ἢ ὀμαστὸς βραχὺ τι πιέζει, καὶ σφριγώσι τοῖς δακτύλοις ἐπιδράνι. τὰ τοῦτο καὶ πρωτόχρονον.

Καὶ τί τάρρητ' ἀναμετρήσασθαι με Τοσαύτης τυχὼν ἐξουσίας ὁ ἔρωτος θερμότερου τινὸς ἀπτεται πράγματος· εἴτ' ἀπο τῶν μηρῶν προσιμασάμενος κατὰ τὸν κωμικὸν ἐπάταξε.

Καὶ ταῦτα ὁ Λουκιανός κ' ἔτι πλείονα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὁ ἔρωτος εἶναι καταστροφικώτατος ἐνίοτε, διότι ἐπιφέρει τὴν ἡδύνην, χάριν τῆς ὁποίας ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκινίου Σέξτος, διὰ τὴν τοῦ Κολατίνου σύζυγον Κορονήλιαν, ἀπώλεσε τὸν ὅποιον ἐμελλε νὰ κληρονομήσῃ θρόνον. Ἡ Φαῦδρα, ἢ μάλλον ὁ ἔρωτος αὐτῆς, καταστρέφει τὸν υἱὸν τοῦ συζύγου τῆς Ἰππόλυτον. Ὁ ἔρωτος τῆς Κλυτεμένηστρας, συνέπιφει τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς Ἀγαμέμνονος. Ὁ ἔρωτος ἦν ἡ καταστροφή τῶν αὐταδελφῶν Καῦνου καὶ Βιδυλίδας. Ὁ ἔρωτος ἐξαναγκάζει τὴν σύζυγον τοῦ Πετράρχῃ νὰ διαβάλλῃ τὸν Ἰωσήφ καὶ φυλακίσῃ αὐτόν. Ἐπίσης ὁ ἔρωτος εἶναι πολλὰκις ἡ αἰτία ἀπωλείας θρόνων, ἢ αἰτία δολοφονίας, ἀτιμώσεως καὶ μυστῶν ὄσων. Ὁ ἔρωτος ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡδυπαθείᾳ καὶ δικαίον ἔχουσιν οἱ λέγοντες ὅτι ὁ μὲν συνεπάγει τὴν δέ. Ὁ ἔρωτος εἶναι αἰτία διαζυγίων, ἐγκαταλείψεως γονέων, πατρίδος καὶ ἡ στέρησις πάντων τῶν ἐγκοσμίων, ὠθῶν πλείστας καὶ πλείστους πολλὰκις, νὰ περιβληθῶσι τοῦ μοναχοῦ τὸ ἔνδυμα. Αὐτὸς καθίσταται ἐνίοτε ὁ αἴτιος παραφροσύνης ἐκείνων, οἵτινες ἐσκίρτων ἄλλοτε δι' αὐτόν· αὐτὸς ἐπιφέρει τὴν διαίρεσιν μεταξὺ τοῦ ἀνδρῶν γόνου καὶ καθιστᾷ τὸν ἐρώμενον ἄνδρα πολυέροτον, πλάνον, ἀπαταιῶνα. Ἐάν, λέγει ὁ τερπνὸς τῆς Γαλλίας μυθιστοριογράφος Ἀλφόνσος Κάρρ, ὁ σύζυγος καὶ ὁ ἐραστὴς ἠδύνατο ν' ἀλλάζωσι πρόσωπον ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος! Ὁ σύζυγος θὰ ἔκαμνεν οικονομίας, καὶ θὰ ἐλογίζετο ελευθέρως, — ὁ δ' ἐραστὴς ἤθελεν ἀφανισθῆ σπαταλῶν καὶ ἀκούει κατηγορίας διὰ τὴν φιλαργυρίαν του. Ὁ ἔρωτος εἶναι ὁ ἐχθρὸς τῆς φι-

α τῆς μετ.

... τῆς τῶν γυναικ.

Ἡδὴ ἄς ἴδωμεν τὸν ἔρωτος.

διηρέσαμεν αὐτὸν τάξεις· καὶ δὴ ἐρωτοντος πρὸς νεανίδα πιθανὸν νὰ ὑπαρῇ πλὴν καὶ οὗτος δὲν εἶναι ἔρωτος, ἀλλὰ θηρα ἢ μάλλον ἄγρα, τρυφεροῦ προσώπου ἀπάκτησις· ὁ γέροντος ὁ παλιμπαις ὁ ἐρωτευθεὶς νεανίδα, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτε νὰ ἐρωτευθῇ τὴν καρδίαν αὐτῆς, ἀλλὰ τὰ κάλλη καὶ τὸ σῶμα. Νεῶνις ν' ἀγαπήσῃ γέροντα, σπανιότατα θὰ εὐρεθῇ εἰς τὰ χρονικὰ σύμπαντος τοῦ ἐρωτικῆς κόσμου. Ἀλλὰ καὶ ἂν εὐρεθῇ ἐξαίρεσις τις τοιαύτη, ἢ νεῶνις, ἢ τὸν παλιμπαιδα δῆθεν ἐρωτευθεῖσα, δὲν παρωτρύνθη ὑπὸ τῆς καρδίας τῆς εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐπραξεν οὕτω ἵνα μόνον καὶ μόνον ἐκμυζᾷ τὸ πεπληρωμένον βαλάντιον τοῦ ἀπομωρανθέντος τούτου γεροντίου. Ἐρωτος δὲ γέροντος πρὸς γυναικὴν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, πλὴν οὗτος δὲν εἶναι πλέον ἔρωτος καὶ καταστᾷ εἰς τὴν φιλίαν. Μόνος ὁ Πλάτων ἐψάλλε τὰς ρυτίδας τῆς ἐρωμένης του.

Ἐρωτος πρὸς ὑπανδρον ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ· διότι τί ἐστὶν ἔρωτος; ἡ συνένωσις δύο ψυχῶν κατὰ πρῶτον, καὶ δύο σωμάτων κατὰ δεῦτερον λόγον. Τῆς ὑπάνδρου γυναικὸς ἢ καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀμφότερα, ψυχὴ καὶ σῶμα, εἰσὶν ἀφιερωμένα εἰς τὸν σύζυγον· οἷον λοιπὸν ἐλπίδα θὰ ἔχη ἀφιερῶσαι τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν τῆς εἰς ἄλλον; Ἡ λέξις λοιπὸν: ἀγαπᾷ τὸν δεῖνα· προπερομένη ὑπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ αἰσχροτῆς ἰσοδυναμοῦσα τῷ: ἀγαπᾷ νὰ ἐκπληρῶ τὰς αἰσχράς μου ἐπιθυμίας μετ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ, καθὼς πᾶς κανὼν ἔχει τὰς ἐξαιρέσεις του, οὕτω καὶ οὗτος ἔχει τὴν ἰδικήν του. Ἐρωτος ὑπάνδρου γυναικὸς δύναται νὰ ὑπάρξῃ πλὴν εἰς μίαν καὶ μόνην περίστασιν. Ὑποθέσωμεν νεανίδα ἀγαπῶσαν νεανίαν περιπαθέστατα καὶ ἐλπίζουσαν αὐτὸν ν' ἀπολαύσῃ σύζυγον, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν νο-

... μολύνουσαν τὴν σ... γικὴν αὐτῆς κοίτην καὶ ὁ δυσπιστῶν σύζυγος ὑφίσταται τέλος τὴν τύχην, ἣν ἐφοβείτο. Πλὴν εἶποι τις ἂν: γυνή, ἀπαξ ὀκισθεῖσα πίστιν εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς, ὀφείλει νὰ τηρήσῃ αὐτήν. Μάλιστα ἀλλ' ἡ ἐκφυγοῦσα καρδία τῆς, εὐρίσκει τὴν τοῦ ἐραστοῦ, συνωμοτῆ μετ' αὐτοῦ κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς τιμῆς καὶ ἐξωκίλει, παραβαίνουσα τὰ καθήκοντά της.

Τώρα θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς τρίτης τάξεως, τοῦ παρθενικοῦ ἔρωτος. Εἶπομεν εἰς τὰς ὡσεὶ γενικὰς διατάξεις πῶς συλλαμβάνεται ὁ ἔρωτος, ἐνταῦθα θὰ προσθέσωμεν σποραδικῶς τοῦ καὶ τοῦ μαργαρίτας τινὰς συγγραφεῶν πρὸς κάλλυνσιν τῆς παρθένου καὶ τοῦ ἔρωτος, περὶ ὧν λαλοῦμεν ἥδη. Καὶ ὁ μὲν Πλάτων ἀποκαλεῖ τὸν ἔρωτα καλὴν τρέλλαν· ὁ δὲ Πασχάλ λέγει ὅτι ἀρκεῖ τις μόνον νὰ ὁμιλῇ περὶ ἔρωτος καὶ καθίσταται ἐρωτευμένος· ὁ δ' Ἐλβετίος ὅτι: ὁ μὴ αἰσθανόμενος ἔρωτος εἶναι βλάξ. Ὁ Stendhal ὅτι: ὁ ἔρωτος ἀγαπᾷ ἐκ πρώτης ὄψεως φυσιογνωμίαν δεικνύουσαν εἰς τὸν ἄνθρωπον πράγμα τι σεβαστὸν καὶ πράγμα τι οἰκτρὸν. Καὶ ὁ Boissy ὅτι: ὁ ἔρωτος εἶναι παιδίον, θέλον παιγνίδια. Πλὴν ἀδιάφορον πῶς θέλουσιν οὗτοι τὸν ἔρωτος· ὁ ἔρωτος εἶναι αἰσθημα ἐκ τῶν πρωτίστων. Ἡγάπησας, εὖρες ἐρωμένην ἀνταξίαν τῶν πόθων σου, λογιζέσθ' εὐτυχῆς βλέπων αὐτήν εἰς ἐκάστην φράσιν σου, εἰς ἐκάστην λέξιν σου μειδιῶσαν καὶ σωροῦς ἀσπασμῶν διδουσάν σοι ἀντὶ ἀπαντήσεως, χωρὶς νὰ γινώσκῃς ὅτι αἱ νεανίδες ἔχουσι τὰ δάκρυα διὰ νὰ πληγῶνσιν ὡσάντις αὐταὶ θελήσωσιν ἐν τῇ ἐρωτοτροπιᾷ τῶν, τὰς καρδίας ἡμῶν, ὅταν μάλιστα αὐταὶ τύχωσιν εὐαίσθητοι. Σοὶ ὑπόσχεται εὐτυχίαν, καὶ ἐν τούτοις θερ-

our, un peu de s.
avent deux cœurs liés loin

εὐρίσκουσαι μετ' αὐτῆς καρ-
ἄλλων ἀπέρχεσαι σφίγγων τὴν χεῖρα αὐ-
τῆς· τὸ σφίγγιμον ἐκεῖνο προσκτάται τὴν
εὐγλωττίαν ἐπιστολῆς καὶ τὴν ἠδυπά-
θειαν φιλήματος! Ἐὐρες τὴν ἐρωμένην σου,
ἀλλ' αὐτὴ ἐν ὄσφ' δὲν εὐρίσκει μνηστῆρα,
σοὶ παραδίδει τὰ πάντα ἐκτὸς τῆς τιμῆς,
ἅμα δ' εὐρὴ τοιοῦτον, αὐθημερόν, τὴν
ἰδίαν στιγμὴν σ' ἐγκαταλείπει, ἂν καὶ
τίσας ὁμοῦ ἐποιήσατε συνεντεύξεις καὶ
πόσα ἀγλαὰ τοῦ μέλλοντος ὄνειρα ὠνειρεύ-
θητε. Τοιοῦτος εἶναι φύσει τῆς γυναικείας
καρδίας ὁ χαρακτήρ. Τῆ ζῆτεῖς κατὰ πρῶ-
τον νὰ σοὶ δωρήσῃ ἕνα ἀσπασμόν, διὰ τῆς
γλώσσης σοὶ ἀρνείται αὐτὸν καὶ ἐν τού-
τοις πλησιάζει τὸ στόμα καὶ ἐκτελεῖ οὕτω
αὐτὴ ἡ ἰδία ὄ,τι σοὶ ἠρνήθη. Ἐξάλλος χα-
ρᾶς ἀπέρχεσαι, διότι τῆ ἤρπασας ἐν φί-
λημα, τὸ ὅποιον δὲν ἀντήλλασες με
ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου τοὺς ἀδάμαντας,
καὶ ἐν τούτοις τὸ φίλημα ἐκεῖνο διηνε-
κῆ· ὀδύνη θὰ σοὶ ἦναι εἰς τὸν μετέπειτα
βίον, διότι θὰ βλέπῃς ἐκείνην, ἣτις σοὶ τὸ
προσέφερον ἐπὶ βραχίονος ἄλλου, κρατοῦσαν
ἕως τεκνίδια, ἀποκαλοῦντα αὐτὴν μητέρα,
διότι ἡ νεανικὴ αὐτῆς καρδία ἐσκίρτα μὲν
ἄλλοτε ἀποκαλοῦσά σε ἐραστήν, ἐτι δὲ
πλειότερον ἐσκίρτησεν ὅταν τῆ ἀνήγγει-
λαν ὅτι θὰ γίνῃ νύμφη, καὶ χάριν τοῦ νομι-
μικοῦ στεράνου σ' ἐγκαταλείπει, ἐπειδὴ
καὶ οὐδεμίαν σχεδὸν νεάνις εἶναι πιστὴ εἰς
τὸν ἐρωτὰ τῆς, καὶ ἂν βλέπῃ τις τοιαύ-
τας, τοῦτο πράττουσι, διότι ὡς ἐπὶ τὸ
πλειεστον ἐξηπατήθησαν πρότερον ὑπὸ τῶν
ἐραστῶν αὐτῶν. Ἀπιστοῦσι πρὸς τὸν ἐρω-
τα, ὅστις κατὰ τὸν Πατῆρα, ποσῶς δὲν
ἔχει ἡλικίαν, ἀλλ' εἶναι πάντοτε ἀρτιγεν-
νής. Ναί, τοιοῦτος ὁ νεανικὸς ἔρωσ, περὶ
οὗ λέγει ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ :

ἡνὴρ ὁ ἄπαξ περιπεσὼν εἰς ἔρωτα
καὶ ἄγγελος, ὁ δὲ ἀφρων, καὶ ὁ τρεῖς
ἀναίσθητος· τῆς δὲ γυναικὸς ὁ πρῶτος
ἔρωσ εἶναι εἰλικρινής, ὁ δεύτερος δόλιος
καὶ ὁ τρίτος δὲν εἶναι πλέον ἔρωσ. Μία
μόνη λέξις γυναικὸς, λέγει ὁ Βολταῖρος,
ἐν μόνον μειδιάμα, μία μόνη ῥοπή ὀφθαλ-
μοῦ, τὴν προδίδει τὸ πᾶν συνωμοτεῖ κατ'
αὐτῆς, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ σιωπὴ. Ὁ δὲ Ῥουσ-
σώ, παραβάλλων ταύτην πρὸς τὸν ἄνδρα
λέγει ὅτι καὶ ὁ ἀνοητότερος τῶν ἀνδρῶν
εἶναι μᾶλλον προτιμητέος τῆς σοφοτέρας
γυναικὸς. Ὁ δὲ Βαλζάκ λέγει : τινὲς γυ-
ναῖκες, βλέπουσαι ὅτι ἐγκαταλείπονται
παρὰ τοῦ ἐραστοῦ των, ὁρμῶσι νὰ τὸν
ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τῶν βραχιόνων τῆς ἀντι-
ζήλου, τὴν φονεύουσι καὶ φεύγουσιν εἰς
τὰ πέματα τοῦ κόσμου ἐπὶ τῆς λαμηπτό-
μου ἢ ἐπὶ τοῦ τάφου. Ἄλλαι γυναῖκες
ταπεινοῦσι τὴν κεφαλὴν καὶ πάτχουσιν ἐν
σιγῇ, διατελοῦσαι κατ' ὄλον τὸν βίον εἰς
κατάστασιν θανάσιμον, κλαίουσαι καὶ
συγχωροῦσαι, παρακαλοῦσαι καὶ ὑποστη-
ρίζουσαι μέχρι τοῦ τελευταίου στεναγμοῦ
των. Τοῦτο εἶναι ἔρωσ, ὁ ἀληθὴς ἔρωσ,
ὁ ἔρωσ τῶν ἀγγέλων, ὁ ἔρωσ ὅστις ἐμμένει
ὑπερήφανος, ζῶν ἐν τῆς θλίψεως του καὶ
θνήσκων ἐξ αὐτῆς. Πλὴν τοῦτο εἶναι τῶ
ὄντι σπανιώτατον, διότι ἡ ἐνθύμησις μόνη
τοῦ εὐτυχοῦς τῶν ἐρώτων χρόνου, ρυθίρει
τὴν ζωὴν, καὶ κατὰ τὸν Δάντην :

... . Nessun maggior dolore
Che ricordarsi del tempo felice
Nella miseria.

Οὐδεμίαν μεγαλειτέρα λύπη τῆς τοῦ
ἀναμνηστικῆσθαι τοῦ εὐτυχοῦς χρόνου, ὑπ-
αρχούσης τῆς δυστυχίας.

Ἡ καρδία τῆς νεάνιδος δὲν εἶναι στα-
θερά· ἀληθὴς ἐστὶν ὅτι κρατεῖ τὸν λόγον
τῆς, ὁσάκις προσδιορίζει συνέντευξιν τῶ

ἐραστῶ αὐτῆς, πλὴν ἀθετεῖ τὸν ὄρκον, ὃν
ἐν τῆ παραφορᾷ τις ὤμοσεν. Ὁ δ' ἄνθρω-
δὲν ἐνδίδει τοσοῦτον εὐκόλως εἰς τὸ αἰσ-
θημα τοῦτο, ὅπερ καθίσταται πάθος, πλὴν
ὅταν ἐνδώσῃ, καὶ γενναϊότερος καὶ εἰλι-
κρινέστερος ἐστὶν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἡ νεάνις
δὲν ἐξαρτάται ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἀναπτύσ-
σεται τάχιον τοῦ ἀνδρός, καὶ ἐπομένως
τάχιον αὐτοῦ ἐρχεται εἰς ὦραν γάμου, δὲν
πρέπει ν' ἀδικῶμεν αὐτὴν καὶ τοσοῦτον
διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀστασίαν τῆς. Ὁ
γάμος, ὁ δῆμιος οὗτος τοῦ ἐρωτος, ὁ φο-
νεύς, ἢ κατὰ τὸν Μολιέρον χειροτέρα τρέλ-
λο τοῦ κόσμου, εἶναι ἡ αἰτία τῆς ταφῆς
τοῦ ἐρωτος· ἂν δὲν ὑπῆρχε γάμος, ὁ ἔρωσ
θὰ ἦτο αἰώνιος. Ὁ ἔρωσ ἔχει τελικὸν σκο-
πὸν τὸν γάμον, πλὴν οὗτος προλαμβάνει
καὶ δολοφονεῖ αὐτόν. Γάμοι, θεῶν λαμπρό-
τατε, ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Καὶ τῶ ὄντι, ὁ
γάμος εἶναι τὸ λαμπρότερον τῶν ἐν τῶ βίῳ
τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν οὗτος ἀμοιβαίᾳ γίνε-
ται θελήσει καὶ συγκαταθέσει τῶν συνερχομέ-
νων εἰς κοινωνίαν αὐτοῦ. Ὁ γάμος, λέγει
αὐθὶς ὁ Μολιέρος, γεννᾷ τὸν ἐρωτα μεταξὺ
τοῦ ἀνδρογύνου. Ἀλλὰ, προσθέτομεν ἡ-
μεῖς, ὅταν πρότερον ὁ ἔρωσ γεννήσῃ αὐτόν.
Ἀσπονδότερος ἐχθρὸς τοῦ ἐρωτος εἶναι ὁ
γάμος, ἀλλὰ καὶ φίλτατος φίλος. Πλὴν,
πῶς συμβαίνει ὁ ἔρωσ νὰ ἔχῃ τὸν αὐτὸν
ἐχθρὸν καὶ φίλον; Ὁ ἔρωσ, εἴπομεν, τείνει
εἰς τὴν συνένωσιν δύο ψυχῶν, ἐπειδὴ καὶ
ἐκάστη ψυχὴ, κατὰ τὸν Δαρμαρτίνον, εἶναι
ἀδελφὴ ἄλλης ψυχῆς, εἰς τὴν συνένωσιν
δύο ψυχῶν καὶ δύο σωμάτων· ἡ δὲ συνέ-
νωσις αὕτη γίνεται διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ
γάμου. Ἀπεδείχθη λοιπὸν ὅτι φίλος τοῦ
ἐρωτος εἶναι ὁ γάμος, ἀποδεξόμενοι ὅτι
καὶ ἐχθρὸς αὐτοῦ εἶναι ὁ γάμος. Ὅταν,
ἐν ᾧ πρόκειται νὰ ἐνωθῶσιν αἱ δύο ἐρω-
μεναι ψυχαί, προλαμβάνει τρίτη ἀγνω-
στος, ἀγνώστου, συντριβὴ τοῦ ἐρωτικοῦς
τῶν δύο δεσμοῦς καὶ κατακτᾷ αὐτὴν τὴν
ἐρατεινὴν καρδίαν καὶ ὀλοκλήρον τὴν νεά-
νιδα. Τότε, ἀντὶ ν' ἀνακηρύξωμεν τὸν
γάμον λαμπρότατον τῶν θεῶν, πρέπει νὰ
τὸν ὀνομάσωμεν χεῖρστον τῶν δαιμόνων!
Πόσον δυστυχὴς ἐστὶν ἡ σύζυγος ἡ ἀνευ
τῆς θελήσεως τῆς ὑπανδρευομένη. Πλὴν
τάλαινα σύζυγος, καθίσταται εὐτυχὴς μή-
τηρ· διότι τὸν ἐρωτα, τὸν ὅποιον θὰ ἔ-
τρεπε πρὸς τὸν ἐραστήν αὐτῆς, ἂν αὐτὸν

ἐλάμβανε σύζυγον, στρέφει πρὸς τὰ τέκ-
να τῆς, καὶ αὐτὰ παρηγοροῦσι τὰς διη-
νεκεῖς αὐτῆς θλίψεις καὶ ὀδύνας. Ὁ γά-
μος, ὅστις ὄφειλε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν
εὐτυχεστέραν, αὐτὸς τῆ εἶναι βάσανος ἀδιά-
λειπτος μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς. Γάμος,
ἔλεγε μήτηρ τις πρὸς τὴν ἐρωτήσασαν αὐ-
τὴν κόρην τί ἐστὶν; νὰ κλώθης, ἀπεκρίθη,
κόρη μου, νὰ τεκνοποιῆς καὶ νὰ κλαίης.

Δ'.

Ἀρκοῦντα ταῦτα. Ἀμφοτέρα τὰ αἰσ-
θήματα εἶναι ὑψηλὰ ἐξ ἀντιθέτου. Φιλία,
εἴπομεν, εἶναι ἡ συνένωσις δύο ὁμοίων ὄν-
των, τῶν ὁποίων τὸ ἐν νὰ θυσιάσῃται διὰ
τὸ ἄλλο· ἔρωσ δὲ ἡ πρόσφασις δύο
καρδιῶν ἀνομοίων ὄντων, ἡ ἀφιέρωσις τῆς
μῆς πρὸς τὴν ἄλλην, τὸ συνάλλαγμα,
τὸ ὅποιον ἡ μὲν ὑπογράφει διὰ τὴν δέ.
Ἐπειδὴ οἱ ἄνδρες εἰσὶ πολλὸν πλέον τῶν
γυναικῶν ἐλεύθεροι, τὸ αἶσθημα τῆς φι-
λίας λαμβάνει πλείονας διαστάσεις, ἐν
ᾧ ὁ ἔρωσ βαίνει ὡς τὸν φέσει ἡ φορὰ τῶν
πραγμάτων, τοῦθ' ὅπερ δὲ λέγει ὁ Δια-
γόρας :

Κατὰ δαίμονα καὶ τύχην
τὰ πάντα βροτοῖσιν ἐκτελεῖται,

ἀρμόζει κάλλιστα εἰς τὸ αἶσθημα τοῦ
ἐρωτος, τὸν ὅποιον ἡ τύχη, ὡς ἐπὶ τὸ πλει-
στον, διευθύνει. Ἐπειδὴ δὲ τὸ αἶσθημα
τῆς φιλίας, ὑπάρχει μεταξὺ δύο ὁμοίων
ὄντων, ἐν ᾧ ὁ ἔρωσ μεταξὺ δύο ἀνομοίων,
καὶ ἐπειδὴ ἡ φιλία οὐδένα τελικὸν σκο-
πὸν ἔχει, ἐν ᾧ ὁ ἔρωσ ἔχει τὸν γάμον διὰ
ταῦτα λέγομεν ὅτι τὸ μᾶλλον ἀνυψοῦν
τὸ φρόνημα αἶσθημα εἶναι τὸ τῆς φιλίας.

A. I. ΟΑΥΜΠΙΟΣ.

Η ΑΡΓΥΡΑΓΧΗ

II

Ο ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΘΕΙΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδιον I.)

Τοιοῦτον δὲ ὑψηλὸν ἀξίωμα ἔχων
ὁ Ἄρπαλος οὔτε τῆς εὐνοίας τοῦ βασι-
λέως, οὔτε τῆς θέσεως ἀξίως ἐφάνη. Διότι,

ὡς φαίνεται, καταχρασθεὶς τῶν χρημάτων ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μικρὸν πρὸ τῆς ἐν Ἰσῶ μάχης. Ἀλλὰ καὶ μετ' αὐτὴν τὴν πράξιν δὲν ἐστερήθη τῆς εὐνοίας τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου· ὁ καλοκἀγαθὸς μονάρχης ὄχι μόνον τὸν ἐσυγχώρησεν ἀλλὰ καὶ τὸν ἐγκατέστησεν εἰς τὴν προτέραν τοῦ ἀρχῆν, ἣν εἶχε τοσούτον καταχρασθῆ καὶ μετὰ τινὰ χρόνον τὸν διώρισε σατράπην μιᾶς τῶν καλιτέρων ἐπαρχιῶν τῆς αὐτοκρατορίας, τῆς Βαβυλωνῶς. (1)

Εἰς τὴν νέαν ταύτην σατραπείαν ὁ Ἀρπαλος εὗρεν ἄφθονα μέσα ὅπως κορέσῃ τὴν φιλοχρηματικὴν καὶ τὴν πρὸς τὰς ἡδονὰς κλίσιν του. Ὅτε μάλιστα ἡ ἐπανδοσία τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν Ἰνδιῶν καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἤττον πιθανή, ἀποτινάξας πάντα χαλινὸν μετεχειρίζετο δι' ἑαυτὸν μόνον ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῆς πλουσίας ἐπαρχίας του καὶ τὰ ἐδαπάνη εἰς ἀσωτικὴν ἱκανὴν νὰ παραβληθῆ πρὸς τὴν τῶν Περσῶν βασιλείαν.

Ὁ Διόδωρος οὕτως ἀναφέρει ἐπὶ λέξει περὶ τοῦ Ἀρπάλου. (2) «... Ἀρπαλος δὲ τῶν ἐν Βαβυλωνί θησαυρῶν καὶ τῶν προσόδων τὴν φυλακὴν πεπιστευμένος, ἐπειδὴ τάχιστα ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἐστράτευσεν, ἀπέγνω τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ, δοὺς δ' ἑαυτὸν εἰς τρυφήν, καὶ πολλῆς χώρας ἀποδεδειγμένους σατράπης, τὸ μὲν πρῶτον εἰς ὕβρεις γυναικῶν καὶ παρανόμους ἐρωτας βαρβάρων ἐξέστράπην, καὶ πάλιν τῆς γὰζης ἀκρατεστάταις ἡδοναῖς κατηνάλωσεν ἀπὸ δὲ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης πολὺ διάστημα κομιζὼν ἰχθύων πλήθος καὶ δίκαιαν πολυδάπανον ἐνιστάμενος ἐβλασφημεῖτο.» (3)

Φαίνεται δὲ ὅτι εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ἐξαρπάσῃ καὶ πάλιν τὸν θησαυρὸν καὶ νὰ φύγῃ ἐκ τῆς Βαβυλωνῶς καὶ μάλιστα ἐκ τῶν πράξεων του δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ὅτι ὡς καταφύγιον εἶχεν ὀρίσει τὰς Ἀθήνας. Διότι εἶχε προσκαλέσει εἰς Βαβυλωνά δύο Ἀτιῶνδας ἑταίρους τὴν Κυθιοτικὴν (4) καὶ Γλυκέρην καὶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ

1) Thirlwall (αὐτόθι) σ. 73.

2) Ἐπτακαιδεκάτη 108.

3) Προβλ. καὶ Πλουτ. βίον Ἀλεξάν. XXXV.

4) Ἐξ αὐτῆς ἀπέκτισεν υἱόν, περὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἵππου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του,

τῆς πρώτης, ὅπως κολακεύσῃ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἤγειρε πρὸς μνήμην αὐτῆς μνημεῖον ἐν τῇ Ἀττικῇ μεταξύ Ἀθηναίων καὶ Ἐλευσίνος καὶ τὴν φροντίδα τῆς ἀνεγέρσεως τούτου ἀνέθεσεν εἰς τὸν γαμβρὸν τοῦ Φωκίου Χαρικλῆ, δώσας πρὸς τοῦτο εἰς αὐτὸν σημαντικὴν ποσότητα χρημάτων, δι' ἧν καὶ ἀπέκτησε τὴν εὐνοίαν καὶ φιλικίαν του. Ὁ Πλούταρχος ἐν βίῳ Φωκίου λέγει ὅτι ὁ τάφος ἦν κατασκευασθῆν ὁ Χαρικλῆς δὲν ἦτο ἀξίος τῶν τριάκοντα ταλάντων, ὅσα ὑπελογίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρπάλου. (5)

Εἶχε δὲ πέμψει καὶ σίτον εἰς Ἀθήνας ὅπως διανεμηθῆ εἰς τὸν λαόν καὶ πρὸς ἀνταπόδοσιν τῆς εὐεργεσίας ταύτης τοῦ Ἀρπάλου ὁ δῆμος τῷ ἀπένευσε τὰ δικαιώματα πολίτου Ἀθηναίου. (6)

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὁ Ἀρπαλος ἐδωροδόκει τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ὅπως εὖροι ἐν αὐτῷ καταφύγιον (7) καὶ ἡ περίστασις αὕτη δὲν ἤργησε νὰ παρυσιασθῆ.

Ὁ Ἀλεξάνδρος μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδιῶν ἐπιστροφὴν του δυσαρεστηθεὶς διὰ τὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν του διαγωγὴν σατραπῶν τινῶν, πολλοὺς μὲν ἐξ αὐτῶν ἐτιμώρησε, τοὺς δὲ λοιποὺς διέταξε ν' ἀποπέμψωσι τὰ μισθοφορικὰ στρατεύματα ἅτινα εἶχον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην περὶ τὰς

ἐφρόντισιν ὅτι Φωκίων καὶ ὁ Χαρικλῆς. Πλουτ. β. Φωκ. XXII.

1) Πλουτ. αὐτόθι «Ὅσταν δὲ τὴν ὑπουργίαν ταύτην ἀγενῆ προκατήσχυνεν ἡ ἰσχυρὸς συντελεσθεὶς Δικαίμενος γὰρ ἔτι νῦν ἐν Ἑρμείῳ, ἢ βαδίζομεν ἐξ ἄστεος εἰς Ἐλευσίνα, μηδὲν ἔχον τῶν τριάκοντα ταλάντων ἀξίον ὅσα τῷ Ἀρπάλῳ λογισθῆναι φασὶν εἰς τὸ ἔργον ὑπὸ τοῦ Χαρικλείους.» Ὁ Δικαίμενος ἦμος καὶ ὁ Πανουσιανὸς θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον. Προβλ. Grote αὐτόθι, σ. 398 ἐν ὑποσ.

2) Ἀθηναίος II. 60 «Ὁ δὲ γράψας τὴν Ἀγῆνην τὸ σατυρὸν ἐν δραμάτιον εἶπε Πύθων ἔστιν ὁ Καταναῖος, ἢ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος φησὶν.

καὶ μὴν ἀκούω μυριάδας τὸν Ἀρπαλον αὐτοῖσι τῶν Ἀγῆνων οὐκ ἐλάττωνας· αἶτο παραπέμψαι καὶ πολίτην γεγονέναι.

Β. Γλυκέρης ὁ σίτος οὗτος εἶν' ἔστι δ' ἴσως αὐτοῖς ἐλεῖθρου καὶ ἑταίρας ἄραβων.

(3) Προβλ. Thirlwall (αὐτόθι) σελ. 47 «To her sake, (τῆς Γλυκέρης and probably likewise whit an eye to the need he might have of Athenian protection in a reverse of fortune . . .» κτλ.

ἀρχὰς τοῦ 324 ὑποπευόμενος εὐλόγως ὁ Ἀρπαλος ὅτι θέλει καὶ αὐτὸς τμωρηθῆ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου διὰ τὰς ὑπερβολικὰς ἀσωτίας του, ἐδραπέτευσε διεθυνόμενος πρὸς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ 6,000 μισθοφόρους καὶ 5 χιλιάδας ταλάντων. (8)

Τοσαύτην δὲ ἐμπιστοσύνην εἶχεν ὁ Ἀλεξάνδρος πρὸς τὸν Ἀρπαλον, ὥστε ἐφυλάκισε τοὺς ἀναγγειλαντας τὴν δραπέτησίν του, ὡς ψευδομένους. «Τοὺς δὲ πρώτους, λέγει ὁ Πλούταρχος, τὴν Ἀρπάλου φυγὴν καὶ ἀπόδρασιν ἀπαγγειλαντας ἔδησεν, Ἐπιζήτην καὶ Κίσσον ὡς καταψευδομένους τοῦ ἀνδρός.» (9)

Ἐφθασε λοιπὸν πλήρης ἐλπίδων εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀττικῆς, νομίζων ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐμελλον νὰ ὑποδεχθῶσιν αὐτὸν μετὰ χαρᾶς ἀναμνησκόμενοι τῆς προτέρως εὐεργεσίας καὶ ὅτι ἤθελον δραχθῆ ἀσμένως τῆς περιστάσεως, ὠφελοῦμενοι ἐκ τῶν χρημάτων καὶ τῶν μισθοφόρων του, ὅπως κηρύξωσι φανερὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τοιαύτη δὲ ἰδέα εἶχε καταλάβει τὸν Ἀλεξάνδρον ὅτι ἐμελλον πραγματικῶς οἱ Ἀθηναῖοι ν' ἀποστατήσωσιν καὶ ἡτοιμάζετο μάλιστα ὁ ἴδιος νὰ ἐκπέλυσῃ κατὰ τῶν Ἀθηναίων. (10)

Πλὴν αἱ ἐλπίδες αὗται τοῦ Ἀρπάλου καὶ οἱ φόβοι τοῦ Ἀλεξάνδρου διεψεύσθησαν. Φαίνεται λίαν βέβαιον ὅτι δὲν ἐπεστράπη εἰς τὸν στόλον του νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ γνωρίζομεν καθαρώς ὅτι ὁ Δημοσθένης προβλέπων ὅποια ὄλεθρα ἀποτελέσματα ἤθελον εἶχει διὰ τὴν πάλιν τῶν Ἀθηναίων, ἐὰν ὁ λαὸς ἀπεράσσει νὰ προστατεύσῃ τὸν φυγάδα, συνεβούλευσεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου νὰ μὴ τὸν δεχθῶσι καὶ διέταχθη Φιλοκλῆς ὁ ναύαρχος τῆς Μουνυχίας ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν εἰς τὸν λιμένα εἰσόδον του. (11)

Φαίνεται ἦμος ὅτι ὁ Φιλοκλῆς ἐπέστρεψε κατὰ τὴν εἰς τὸν Ἀρπαλον, ἀποπέμψαντα τὸν στόλον καὶ τοὺς μισθοφόρους εἰς Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, νὰ εἰσελθῇ

1) Διόδωρος ἐπτακαιδεκάτη 408. καὶ Πλουτ. βίος Δαμ. XXV.

2) Βίος Ἀλεξ. XLI.

3) Προβλ. καὶ Grote (αὐτόθι) σ. 399.

4) Δαινάρχος κατὰ Φιλοκλείους 4.

εἰς τὸν λιμένα (1) ὁ Δαινάρχος μάλιστα κατηγορεῖ τὸν Φιλοκλῆ (2) ὅτι ἐδωροδοκῆθῃ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀρπάλου.

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἀνέβη εἰς Ἀθήνας μετὰ τῶν ὑπηρετῶν του φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πλέον τῶν ἑπτακοσίων ταλάντων δηλ. πλέον τῶν 4 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ποσὸν βεβαίως ἀρκετὸν ὅπως ἐξαγοράσῃ πολλοὺς τῶν ἀργυροπληθῶν δημαγωγῶν καὶ ἐπιδράσῃ κἀπως ἐπὶ τοῦ δήμου. Ἐξήγησε δὲ παρὰ τῶν Ἀθηναίων ὅπως προστατεύσασιν κατὰ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς παλαιᾶς εὐεργεσίας ἣν εἶχε κάμει εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐνεθάρρυνεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβῶνται τόσον πολὺ τὸν Ἀλεξάνδρον, εἰπὼν ὅτι αὐτὸς εἶχεν ἄφθονα μέσα εἰς τὴν διάθεσίν του καὶ τοὺς διαβεβαίωσε ὅτι ἂν οἱ Ἀθηναῖοι ἀποστατήσωσιν πολλοὶ σύμμαχοι Ἕλληνας καὶ ξένοι θελοῦν ἐνωθῆ μετ' αὐτῶν (3).

Ἐπειδὴ δὲ ἐγνωρίζεν ὅτι δυσκόλως ἤθελε διὰ λόγων ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ του, ἐδωροδόκησε πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων δημαγωγῶν, ἀπεπειράθη μάλιστα καὶ αὐτὸν τὸν ἐνάρετον Φωκίωνα διὰ τοῦ γαμβροῦ του Χαρικλείους. Ὁ Πλούταρχος ἐν βίῳ Φωκίου ἀναφέρει τὴν δωροδοκίαν ταύτην τοῦ Χαρικλείους καὶ προσθέτει καὶ περὶ τοῦ Φωκίου τὰ ἑξῆς: «τῷ δὲ Φωκίῳ προσέπεμψε διδοῦς ἑπτακόσια ταλάντα, καὶ τὰλλα πάντα καὶ μετὰ πάντων ἑαυτὸν ἐπ' ἐκείνῳ μόνῳ παρακαταθή-

1) Διόδωρος αὐτόθι. «Ὅθεν δ' αὐτῷ τρισχίοντος τοὺς μὲν μισθοφόρους ἀπέλιπε περὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, αὐτὸς δὲ μέρος τῶν χρημάτων ἀνελθὼν ἐκείτης ἐγένετο τοῦ δήμου.»

2) Δαινάρχος αὐτόθι.

3) Ὅτι τοιαύτας ὑποσχέσεις ἔδωκεν ὁ Ἀρπαλος ἐξάγειται ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου τοῦ Ἰπποκρίτου. (ὅρα τὰ ὑπὸ τοῦ Bavington δημοσιωθέντα ἀποσπάσματα τοῦ κατὰ Δημοσθένους λόγου τοῦ Ἰπποκρίτου σ. 37) «ταύτας ὑπ . . . εἰς τῷ ψήφισματι, συλλαβῶν τὴν Ἀρπαλον. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἄπαντας προσέειπε: πεποιθὲς ὡς Ἀλεξάνδρον, οὐκ ἔχοντες ἄλλαν οὐδεμίαν ἀποστροφὴν· τοὺς δὲ βαρβάρους, οἱ αὐτοὶ ἂν ἦσαν φέροντες πρὸς αὐτὸ τὴν δύναμιν, ἔχοντες τὰ χρήματα καὶ τοὺς στρατιώτας ἕσους ἑκατοσίοι αὐτῶν εἶχε, τοὺτους σύμπαντας εὐ μόνον κικώλυκας (ὁ Δημοσθένης) ἀποστῆναι ἐκείνου τῷ συλλήψαι τοῦ Ἀρπάλου, ἀλλὰ καὶ . . .»

μένος. Ἀποκρινάμενου δὲ τραχέως τοῦ Φωκίωτος· οἰμώτεσθαι τὸν Ἄρπαλον, εἰ μὴ πύσεται διαφθεῖρων τὴν πόλιν, τότε μὲν συσταλεῖς ἀπέστη... »).

Ὁ Ὑπερείδης²⁾ ὅμως ὁ ἀντιμακεδονικὸς ῥήτωρ ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Ἄρπαλου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ καὶ φαίνεται ὅτι ἔλαβεν ἀκετὴν ποσότητα χρημάτων πρὸς τοῦτο. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Χαρικλῆς, ὁ γαμβρὸς τοῦ Φωκίωτος, δὲν ἐράνη ἐπιλήθμων τῆς εὐεργεσίας τοῦ Ἄρπαλου, οὐδ' ἐγκατέλειπεν αὐτόν, ὅν ἄλλοτε ποσοῦτον ταπεινῶς εἶχεν ὑπερετήσαι, ἀλλὰ παρέσχεν αὐτῷ πᾶσαν δυνατὴν συνδρομήν.

Ἄλλ' ὁ Φωκίαν ἀντέστη εἰς τὴν πρότασιν τοῦ νὰ προστατεύσῃ τὸν Ἄρπαλον, καθὼς καὶ ὁ Δημοσθένης, ὅστις μῶλον τὸ κατὰ τῶν Μακεδόνων μίσος του, ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἀνόητον καὶ παράφορον νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου χάριν τοῦ Ἄρπαλου³⁾. Ἡ φρόνησις ὅμως αὐτῆ τοῦ Δημοσθένους ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐξήρθε τὸν Ὑπερείδην καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας τοὺς ἀντιμακεδονικοὺς, ἀπ' ἐτέρου δὲ παρέσχεν ἀρομήν εἰς τοὺς κατηγοροὺς του νὰ ἐκτοξεύσῃ κατ' αὐτοῦ τὴν μεγίστην τῶν κατηγοριῶν.

(Ἐπειτα συνέχεια.)

Γ. Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΠΕΙΣΟΔ' ΟΝ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀληθῶς πιστεύομεν τυφλά τινα παίγνια τῆς φύσεως καὶ φαντασιώδη αἰσθήματα τῆς ψυχῆς μας· καὶ τοῦτο συμβαίνει εἰς τὸν ἄνθρωπον

1) XXI.

2) Περὶ τῆς διττῆς γραφῆς τοῦ ὀνόματος τούτου ἴσα Δοναλδσῶνος ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας ἑλλ. φιλολογίας μετ. Βαλιττα Τόμ. πρῶτος σ. 308 ἐν ὑποσ.

3) Πλουτ. Φωκ. XXI. καὶ Δημ. XXV «ὁ δὲ Δημοσθένης πρῶτον μὲν ἀπελαύνει συνεβούλευε τὸν Ἄρπαλον καὶ φυλάττεσθαι, μὴ τὴν πόλιν ἐμβάλωσιν εἰς πόλεμον ἐξ οὐκ ἀναγκαίας καὶ ἀδικου προφάσεως».

ἢ ἐξ ἀμαθείας ἢ ἐξ ἀκοῆς φαντασιωδῶν παραμυθίων, μυθικῶν ἱστοριῶν κτλ.

Καὶ τοῦτό μιν κοινῶς εἰς ὅλους, εἰς ἐπιστήμονας, εἰς διδασκάλους, εἰς ἱερεῖς κτλ. Μία δὲ μερὶς ἀνθρώπων, ὁ ἀπλοῦς λαός, τοσαύτην ἀνέκαθεν πίστιν ἐπ' αὐτῶν ἔδωκεν, ὥστε ἀδύνατον νὰ ἐξαλειφῇ τις ὀλοτελῶς τὸ ὑπερβολικὸν τοῦ λαοῦ φαντασιῶδες αἰσθημα καὶ τὴν τυφλὴν ἐπὶ παραδόξων ἀντικειμένων πίστιν, τὰ ἐμπόδια ταῦτα τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνῆς καὶ ἀληθείας.

Ἦτο ἡ 13 τοῦ Ἰουλίου τοῦ 186.. ὅτε εὐρέθη ἐν τῇ κωμόπολιν Φ... κειμένην μεταξὺ Ἀδραμυττίου καὶ Κεραμείου. Ἡ νῦν εἶχεν ἐπέλθει καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς ἐξ ἦσαν εἰς τὰς οἰκίας των ἀναλογιζόμενοι τὸ τραγικὸν συμβᾶν τὸ ὅποιον συνέβη κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν κωμόπολιν των.

Ὅλοι μὲν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ πρωΐας εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἀμπελωνάς των θεορίζοντες τοὺς στάχεις καὶ τραγῶντες τὰς σταφυλάς των. Ὁ δὲ φιλόσοφος περιήρατο τὴν περίε τῆς κωμοπόλεως φύσιν πρὸς δόξαν τοῦ Πλάστου καὶ ἐρευνᾶν ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων. Ἐν δὲ τῇ κωμοπόλει ἔμεινε γυνὴ τις μετὰ τῆς δεκαπενταετοῦς θυγατρὸς τῆς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς· αὐτὰ μὲν ἐργαζομένη τὴν βόσκην τῆς, ἡ δὲ ἀναγινώσκουσα οἰκογενειακὸν σύγγραμμα.

Ὁ ἥλιος εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὰ παραθυρόφυλλα, καὶ ἰδοὺ ἦτο τὸ μεσημέριον· ἀμέσως δ' ἐτοιμάζεται λιτὴ τράπεζα· ἐν ᾧ δ' ἔτρωγον, ἡ κόρη ὡσεὶ παρθένος φιλόσοφος ἀποτανθεῖσα πρὸς τὴν μητέρα τῆς λέγει.

— Μητέρα μου, ὑπάρχουσιν ἄρα γε κακοὶ ἄνθρωποι βλάπτοντες τοὺς ὁμοίους των, καὶ ἐὰν τοιοῦτοι ὑπάρχωσιν πῶς σωφροζονται;

Μόλις ἡ μήτηρ ἦνοιξε τὸ στόμα διὰ νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τῆς θυγατρὸς τῆς, κτυπᾷ ἡ θύρα.

— Ἄ! τίς εἶναι; λέγει ἡ κόρη, ἐπειδὴ οὐδένα ἐπρόσμενον.

Εὐθὺς ἡ μήτηρ ἐγερθεῖσα τῆς τραπέζης καὶ προσελθούσα εἰς τὸ παράθυρον ἐρωτᾷ τοὺς κρούοντας τὴν θύραν:

— Ποῖοι εἰσθε! καὶ τί θέλετε;

— Ἡμεῖς καὶ οὐδὲν ἢ τὴν εἴσοδον μόνον.

— Ἡ θύρα χήρας γυναικὸς δὲν ἀνοίγεται εἰς ἀγνώστους.

— Ἀπεστάλημεν παρὰ τοῦ πενθεροῦ σας νὰ σᾶς εἰπωμέν τι.

— Δύνασθε καὶ ἐντεῖθεν νὰ τὸ εἰπῆτε.

— Ὅχι! διότι πρέπει καὶ νὰ ξεκουρασθῶμεν ἐπειδὴ ἐπύραμεν σήμερον πῶλον δρόμον.

— Ἀδιάφορον, ἀπεκρίθη ἡ τιμία γυνή.

Ἡ θυγάτηρ ἐγερθεῖσα καὶ αὐτὴ καὶ ἔλθουσα πλησίον τῆς μητρὸς τῆς εἶδε τὰ γινόμενα, ἀνοίξασα δὲ χαρῆντος τὸ στόμα τῆς.

— Τί ἐπιθυμεῖτε εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἄνθρωποι; ἐρωτᾷ· ἐὰν μὲν φαγητά, νὰ σᾶς δώσωμεν· ἐὰν δὲ κατάλυμα, ἐπειδὴ φαίνεσθε ξένοι, δὲν συγχωρεῖται· εἰς ἡμᾶς· δύνασθε ὅμως νὰ περιέλθητε τὴν κωμόπολιν μας θεωροῦντες τὰ περιεργότερα μέρη, μὴ χρεῖς ὅτου ἐπιστρέψωσιν οἱ λοιποὶ ἐκ τῶν χωραφίων των καὶ σᾶς δώσωσιν ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας κατάλυμα.

— Ἄ! ἰδοὺ τὸ ζήτημά μας, λέγει ὁ εἰς.

— Δὲν ὑποφέρω, λέγει ὁ ἄλλος, θὰ πυροβολήσω κατὰ τῆς μητρὸς.

— Ὅχι, λέγει ὁ τρίτος· φρονιμώτερον νὰ θραύσωμεν τὴν θύραν.

Οὗτοι ἦσαν τρεῖς, ἐνδεδυμένοι ὅπως οἱ λησταὶ τῶν ὄρεων. Οἱ μὲν δύο ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν πράγματι τοιοῦτοι· ἀλλ' ὁ τελευταῖος διὰ τῶν κινήματων του ἐπροδίδετο ὅτι ἀπειχε τῆς τοιαύτης ἐργασίας. Ἦτο δὲ οὐκ οὐκ τῆς γειτονίας τῶν ὁποίων ἔχασαν ἐν τῇ κωμοπόλει πρὸ τριῶν ἡμερῶν· ἤρατο τῆς θυγατρὸς τῆς γυναικὸς ταύτης· ἀλλ' αὐτὴ ὡς τιμία ἀπέριψε τὸ ζήτημα τοῦ ἐραστοῦ τῆς. Αὐτὸς δ' ἐπεχείρησε νὰ μεταχειρισθῇ βίαν· διὸ καὶ ἄλλο μέσον δὲν ὑπῆρχεν ἢ νὰ ἐνωθῇ μετὰ ληστών.

Θραύσαντες λοιπὸν τὴν θύραν ἀμέσως εὐρέθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ἴσταντο ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ σκεπτόμεναι περὶ τοῦ πρακτέου. Οἱ λησταὶ ἀρπάξαντες τὴν μητέρα, καίπερ ἡ θυγάτηρ ἠραικῶς ἐναντιωθείσα, θηριωδῶς ἐφόνευσαν αὐτήν.

— Ὑπάρχει συνείδησις ἐν ἡμῖν, λέγει ἡ παρθένος κλαίουσα, ὑπάρχει συνείδησις

ἐν ἡμῖν ἥτις θὰ βασανίζῃ ἡμᾶς ἐφ' ὅσον θὰ ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς.

Διὰ τῶν λόγων τούτων ἔλυσε ἡ ἰδίκα τὸ ζήτημά τῆς τὸ ὅποιον ἀπήθυεν πρὸς τὴν μητέρα τῆς.

Ἄλλ' ὁ ἐραστὴς τῆς ὁ ὑπὸ τὸ φόρεμα ληστοῦ κεκρυμμένος ὤρμησε πρὸς τὴν παρθένον· πλὴν ἀμέσως ὀπισθοχώρησε. Διότι σύρασα σπάθην μὲ τὴν δεξιάν τῆς καὶ πιστόλιον διὰ τῆς ἀριστερᾶς τῆς—τὰ ὅποια ἀποκεράσασα ἀπὸ τὴν πατρικὴν ὀπλοθήκην ἐν καιρῷ τῆς θραύσεως τῆς θύρας, ἐκράτει κεκρυμμένα—ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ, ἐπενεγκίωσα τοῦμα κινδυνώδες καὶ βίψασα αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Εἰς τὸ συμβᾶν τοῦτο ὀρμήσας ὁ δεύτερος πρὸς ὑπεράσπισιν, τοῦ ἐρριψε διὰ τῆς σπάθης τὴν κεφαλὴν του χαμαί. Ἄλλ' ὠμολόγηται, ἡ γυνὴ τὴν ἀνδρείαν τῆς δύναται νὰ κρατήσῃ μέχρι τινός· διότι ὁ τρίτος λυσσῶν ἔσυρε τὴν μάχαιράν του καὶ τὴν ἐνέπηξεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς, ἀμέσως δ' αὐτὴ ἐξέπνευσε.

Ἦλθεν ἡ ὄρα τῆς ἐπιστροφῆς τῶν χωρικῶν καὶ ἀμέσως ἡ κωμόπολις ἐπληρώθη· ἀλλὰ μαθόντες τὸ τραγικὸν συμβᾶν ὅλοι ἐτρόμαξαν διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο διὸ καὶ ἡ ὀμιλία τῆς ἐσπέρας ἐστράφη ἐπὶ τούτου.

Μόνος δὲ ὁ φιλόσοφος μετὰ τῶν ἐκ τῶν ρυτικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν του δὲν ἐφρόντισε πῶς περὶ τοῦ συμβᾶτος.

Ἡ κατοικία του ἦτο πλησίον τῆς οἰκίας ἐνθα συνέβη τὸ συμβᾶν τῆς ἡμέρας ταύτης. Τὸ δωμάτιον του περιεῖχε ἀπλὴν κλίνην, τράπεζαν ἐφ' οὗ τρία βιβλία· ἡ Ἁγία Γραφή, Ἱστορία τῆς φύσεως καὶ Ἀρχαιολογία. Οὐδὲν δ' ἕτερον ἢ μία καθέκαστα ἰδιοποιήτος καὶ κειώτιον ὑπερβᾶν ἴσως αἰῶνα, ἐκόσμηε τὸ δωμάτιόν του. Κατόικε δ' ἐνταῦθα, ἀναχωρήσας ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὰς ἐν αὐταῖς καθ' ἐκάστην συμβαινούσας ἐριδας, πρὸς ἡσυχίαν.

Ἡ νῦν προὔχωρει. Ἐκοιμήθησαν ὅλοι. Παρθένος δὲ μόνον μὴ διαμαρῆν νὰ κοιμηθῇ ἔνεκα τῆς λύπης ἣν ἐπροξένησεν αὐτῇ ὁ τραγικὸς θάνατος τῆς φίλης τῆς, ἐκάθητο εἰς τὸ παράθυρον, καὶ διακρύσσασα ἀπετάθη πρὸς τὴν σελήνην ἥτις ἐκείνην τὴν ἐσπέραν ἐρριψε τὸ ζωηρότερον τῆς φῶς:

Σελήνη τὸ φῶς τῶν ἐρώτων
ὁ ἔχθρὸς τῶν ληστών τοῦ βουνοῦ
ποῦ τὸ ἄστρον ἐκείνο ἐκεῖ;

Ἦ Πλάστα, Οὐράνιε πάτερ
τὴν ζωὴν τοῦ ἄστρου ἐκείνου
εἰς μονὰς τῆς δόξης νὰ θέσῃς.

Παύσασα τοῦ νὰ βλέπῃ τὸ ἐπὶ τοῦ οὐ-
κου τῆς φρονεσίης φίλης τῆς σκοτεινῶν
ἄστρον τρέμει· αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τῆς
ἀνορθοῦνται· βήματα δὲ τινα ὀπισθοχωρεῖ.

— Ἦ μήτηρ! φωνάζει·

— Ἰδοὺ ἐγὼ κόρη, τρομαγμένη ἐξυ-
πνήσασα.

— Τὸ φάντασμα ἐκείνο! Ἦδε τὸ ἄ-
στρον ἐκείνο καταδιώκων μαῦρόν τι!

— Ἄ! ποῦ;

— Ἐμπροσθεν τῆς θύρας ἐκείνης ὅπου
ἐφρονεῖται ἡ φίλη μου!

Εὐθὺς δὲ καὶ αἱ δύο φοβηθεῖσαι ἐρρίφ-
θησαν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντήρου καὶ προσηύ-
χοντο ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτό-
κου ἧτις ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Ἦ φιλόσοφος ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ περι-
πάτου καὶ δειπνήσας ἐκάθιστο καὶ ἔγραψε
τὰς ἐντυπώσεις τῆς ἡμέρας. Γράφων οὐ-
δαμοῦ ἄλλου ἢ τὸ βλέμμα του ἐν τῇ
Κοσμογονίᾳ, ψαλτήριον τοῦ Δαβὶδ καὶ τῇ
Φυσικῇ εἶχε. Ὅτε ἐτελείωσε τὸ συμπέ-
ρασμά του ἀὐτὸ οὐράνιος θόλος καὶ ἡ κατα-
σκευὴ τῆς φύσεως δείκνυσσι τῷ ἀκριβο-
λογοῦντι τὴν δύναμιν ἐκείνην ἣν ὀνομά-
ζομεν Θεὸν καὶ ἀπεράσιστο νὰ κοιμηθῇ,
ἐκδυθεὶς καὶ ἐφόρεσε τὸ νυκτικὸν του ὑπο-
κάμισον ὅπερ ἔφρασε μέχρι τῶν ποδῶν
του, ἤρχισαν ὅτε οἱ σκύλοι τῆς γειτονίας
νὰ ὑλακτῶσιν ἐνεκα διαβάτου. Ἄλλ' οἱ μὲν
δὲ ἐνὸς αὐτῶν! τοῦ φιλοσόφου ἐσιώπη-
σαν εἰς ὅμως μέγας καὶ μέλας δὲν ἔπαυε
τῆς ὑλακῆς του. Ἀρπάζει λοιπὸν τὴν
ράβδον του καὶ ὡς εὐρίσκειτο ἐξέρχεται
τῆς οἰκίας του διὰ νὰ κυνηγήσῃ τὸν σκύ-
λον· καὶ ὅτε οὕτως καταδιωκόμενος ἐπέ-
πεσεν ἐπὶ τοῦ φιλοσόφου ἀκούεται ἐκ τοῦ
παραθύρου τῆς παρθένου ἧτις ἀρθώθη διὰ
νὰ ἴδῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ φαντάσματος.

— Μήτηρ, ἰδοὺ! εἶναι τὸ φάντασμα
τῆς φίλης μου παλαιὸν μετὰ τοῦ ἐρασ-
τοῦ τῆς.

Ἄλλοῦ δὲ φιλόσοφος διὰ τῶν νυκτι-

κῶν του ἐνδυμάτων ἐφαίνετο μακρόθεν ὡς
παράδοξόν τι· ἀλλὰ μόνον ὁ ἀληθῶς πε-
παιδευμένος εἶτε οὕτως εἶτε ἄλλως δὲν
πιστεῖται.

— Ἐγένετο φάντασμα ἡ δυστυχῆς, ἐξ-
κολουθεῖ ἡ παρθένος· καὶ φάντασμα οὐ-
σαν ὁ ἐραστής τῆς τὴν καταδιώκει.

— Naί, κόρη μου, λέγει ἡ μήτηρ, ἄς
ἡσυχάσωμεν καὶ αὐριον τὸ λέγομεν εἰς
τὸν ἱερέα νὰ κάμῃ τοὺς πᾶραυτα ἀγιασ-
μοὺς.

— Ἄ μήτηρ, ἐξήκολούθησε, ἐχάθη τὸ
φάντασμα, τὸ εἶδον νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸν
οἶκον τῆς φίλης μου.

Ἦ φιλόσοφος διεκφυγὼν τοῦ ἐκ τοῦ
σκύλου κινδύνου ἀνεχώρησε παρὰ τῶν τει-
χῶν τῶν οἰκιῶν.

Ἦ νύξ παρήλαε, καὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέ-
ρας ἀνεφάνη· ἡ δὲ ἰδέα τοῦ φαντάσματος
ἐκοινοποιήθη εἰς ὄλους καὶ ὁ ἱερεὺς τῆς
κωμοπόλεως ὅστις ἦτο ἐπίσης δεισιδαι-
μων ἐξετέλει τὸ καθημερινόν του καθήκον.

A. I. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΜΕΛΕΤΗ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΤΟΥ ΙΤΑΛΟΥ ΣΙΑΒΙΟΥ ΠΕΛΙΚΟΥ.

[Συνέχεια ἴδε φυλ. I.]

Εἶδομεν ἀνωτέρω τίνι τρόπῳ συνεται-
ρίζοντο οἱ Ἴταλοί. Ὅταν πλέον ἡ Αὐστρία
κατέστη σκληροτέρα παράποιο, ὅταν ἠν-
νόησαν ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη ἦτο ἀφόρη-
τος, συναθροισθέντες πάντες οἱ φιλελευ-
θεροὶ (Carbonari) ἐν τῷ τόπῳ τῶν συνε-
δριάσεων, ὤμοσαν ἐπὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ,
νὰ χύσωσι καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ αἵμα-
τός των σταγόνα, ἀλλὰ νὰ ἀπαλλάξωσι
τὴν Ἰταλίαν τοῦ αἵσχους καὶ τῶν ἀλύ-
σεων τῆς δουλείας.»

Τὸν ὄσκον τοῦτον ἔδωκεν καὶ ὁ Πέ-
λικος ἦν δὲ τότε 31 ἐτῶν. (1816).

Δυστυχῶς ὅμως καὶ ἐν τῇ περιστά-
σει ταύτῃ εὐρέθη εἰς Ἐριάλτης, εἰς τῶν
ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες θέλουσι νὰ

πλουτῶσιν ἐκ τοιούτων ἐντίμων πρὸς
τὴν κυβερνήσιν ἐκδουλεύσεων, ὅστις πα-
ρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς Αστυνομίας
τοὺς συνομώτας ἐξ ὧν οἱ μὲν ἐφυλακι-
σθησαν οἱ δὲ παρεδόθησαν εἰς τὰς χεῖ-
ρας τοῦ Δημίου.

Ἦ Πέλικος ἠκολούθησε τὴν τύχην τῶν
πρώτων, ὡς εἶδαμεν.

Μῆνας τινὲς πρὸ τῆς συλλήψεώς του
εἶχε μεταβῆ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Του-
ρίνῳ διαμενοντῶν συγγενῶν του. Προκί-
ρημα τι τῷ ἔλεγε, «Ἦπαγε νὰ ἴδῃς
τοὺς γονεῖς σου, διότι ἀδελφὸν τότε πά-
λιν θὰ τοὺς ἐπανιδῆς.»

Ἰδοὺ πῶς ὁ ἴδιος ἀφηγῆται τὸ ταξεί-
διόν του τοῦτο.

«Τρεῖς μῆνας πρότερον (πρὸ τῆς συλλή-
ψεως) μετέβην εἰς Τουρίνον, ὅπως ἐπανιδῶ,
μετὰ τινα ἔτη ἀπουσίας, τοὺς προσφιλεῖς
μου γεννήτορας, ἕνα τῶν ἀδελφῶν μου,
καὶ τὰς δύο ἀδελφάς μου. Οὐδεὶς υἱὸς
κατεπληρώθη ὑπὸ εὐεργεσιῶν ἐκ μέρους
τῆς μητρὸς του καὶ τοῦ πατρὸς του ὅσον
ἐγὼ! Φεῦ! πόσον συνεκινήθη ἐπαναβί-
επων τοὺς σεβαστοὺς γέροντας καὶ εὐρίσκων
αὐτοὺς πλέον τοῦ ὅσον ἐφανταζόμην προ-
κεχωρημένους εἰς τὴν ἡλικίαν. Πόσον ἐπε-
θύμησα τότε νὰ μὴ τοὺς ἐγκαταλείψω
πλέον, καὶ θυσιάζων ἐαυτὸν ν' ἀνακου-
φίσω διὰ τῶν περιποιήσεών μου τὸ γῆ-
ρας των.»

«Πόσον ἐθλίβην, κατὰ τὴν ἐν Τουρίνῳ
ὀλιγοήμερον δικιμονήν μου, (διότι εἶχον
ὑποχρεώσεις τινὰς αἵτινες μ' ἔφερον μα-
κρὰν τῆς πατρικῆς στέγης) νὰ μὴ δύναμαι
ν' ἀπολέσω μέρος τοῦ χρόνου μου χάριν τῶν
προσφιλῶν μου συγγενῶν! ἡ δυστυχῆς
μου μήτηρ ἔλεγε μετὰ μελαγχολικῆς πι-
κρίας Ἄ! ὁ Σιλβίος μας δὲν ἦλθεν εἰς
Τουρίνον ὅπως ἴδῃ ἡμᾶς, ἡ ἀποχώρησις
ὑπῆρξε θλιβερωτάτη. Ὁ πατήρ μου εἰσ-
ῆλθε μετ' ἐμοῦ, ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ με συνώ-
δευσεν εἰς δίσταμα ἐνὸς μιλίου, εἶτα δὲ
ἐπέστρεψε μόνος ἐστρεφόμενος συχνὰ ὅπως
τὸν βλέπω καὶ ἐκλαῖα καὶ κατησπαζό-
μην μικρὸν δακτύλιον δι' ἡ μήτηρ μου
μοὶ ἔδωκε, καὶ ποτὲ δὲν ἠσθάνθη ἐαυ-
τὸν τοσοῦτον ἀγωνιῶντα, χωριζόμενος τῶν
συγγενῶν μου. Μὴ πιστεύων εἰς προκισθή-
σεις, ἐλαχμάζα τοσοῦτον πῶς δὲν ἠδυνά-
μην νὰ κατανηκίσω τὴν θλίψιν μου, ὥστε

ἠναγκάσθην ν' ἀνακράξω μετ' ἐκπλήξεως.»
«Πόθεν ἡ παράδοξος αὕτη ἀνησυχία
μου;»

Μοὶ ἐφαίνετο ἐν τούτοις ὅτι προσηθάνο-
μην μεγάλην δυστυχίαν.»

Μόλις ἀφίκετο εἰς Μιλάνον φίλος τις
τὸν πλησιάζει μυστικῶς καὶ τῷ λέγει ὅτι
συνελήφθη ὁ Μαροντσέλης καὶ ὅτι ἡ Ἀ-
στυνομία ζητεῖ καὶ αὐτόν. Ὁ Πέλικος μὴ
ἐνοήσας φαίνεται ὅτι ἐπροδόθησαν,
καὶ ἔχων πεποιθήσιν εἰς τοὺς συνομώ-
τας, ἀπάντησε μετὰ θάρρους· γνωρίζουσιν
ποῦ κατοικῶ. Ἄς ἔλθωσιν τοὺς ἀνα-
μένω ἐκεῖ. Οἱ λόγοι τοῦ ἀνθρώπου ἐκεί-
νου τοῦ εἰδοποιήσαντος τὸν Πέλικον περὶ
τῆς συλλήψεως τοῦ Μαροντσέλη, ἐξεπλη-
ρώθησαν κατὰ γράμμα.

Τὴν 13 Ὀβρίου, 1820 σμῆνος Ἀστυ-
νομικῶν ὑπαλλήλων ὑπὸ τὴν τὴν ὀδη-
γίαν τοῦ κόμητος Βόλτζα κατέκλυσε τὴν
οἰκίαν τοῦ Πελίκου, ἱρεύνθησαν πανταχοῦ,
ἐσφράγησαν διάφορα (σχετικὰ ἴσως πρὸς
τὴν συνομωσίαν) ἔγγραφα καὶ ἐπὶ τῇ προσ-
κλήσει τοῦ Κόμητος Βόλτζα, ἠκολούθησεν
αὐτοὺς μέχρι τῶν φυλακῶν τῆς Ἁγίας
Μαργαρίτης. Ἐκεῖ φθάσας καὶ εἰσελθὼν εἰς
τὸ δι' αὐτόν προσδιορισθὲν δωμάτιον, ἀνε-
κράζε μετὰ θλίψεως «Ἦ! ταχύτης τοῦ
χρόνου! ὦ αἰωνία τῶν πραγμάτων ἀστα-
σία! δύναται ὅστις σὰς σκεφθῇ, λυπηθῇ
ἐὰν ἡ τύχη πύση νὰ τῷ προσμειδῆ,
ἐὰν ἐνταριάζηται ἐν τῇ φυλακῇ, ἢ ἐὰν
τὸν ἀπειλῇ ἡ ἀγχόνη; Χθὲς ἦμην εἰς
τῶν εὐτυχιστέρων θνητῶν, σήμερον οὐ-
δαμίαν ἔχω τῶν ἡδυτήτων ἐκείνων, αἵ-
τινες ἀνεκούριζον τὸν βίον μου. Ποῦ
πλέον ἡ ἐλευθερία; ποῦ ἡ κοινωνία ἐκείνη
των φίλων! ποῦ αἱ ἐλπίδες; Οὐδέν. —
Ἐντεῦθεν δὲν θὰ ἐξέλθω παρὰ μόνον διὰ
νὰ βρωθῶ εἰς σκληροτέρας φυλακὰς, ἢ διὰ
νὰ παραδοθῶ εἰς τὸν σφαγέα (le mie
prigioni cap. 4 pag V.)

Ὡς προσηνέυσσε, μετὰ τινα χρόνον
τὴν 18 πρὸς τὴν 19 Φεβρουαρίου τοῦ
1821, ἀπεστάλη εἰς τὰς μολυβδίνους τῆς
Ἐνετίας εἰρκτάς (Piombi) ἕνα διήμερον
πλέον τοῦ ἔτους. Τὴν δὲ 22 Φεβρουαρίου
1822 περὶ ὥραν 10ην εἰσελθὼν ὁ δεσμο-
φύλαξ τῷ ἀγγεῖλεν ὅτι τὸν ζητεῖ ὁ
Πρόεδρος ὅπως ἀναγνώσῃ αὐτῷ τὴν ἀπό-
φασιν τοῦ Διακαστηρίου· ἠκολούθησε τὸν

δεσμοφύλακα και εισήλθε μετ' αὐτοῦ εἰς μικρὸν τι δωμάτιον ἐνθα εὗρε τοὺς δικαστὰς ἀναμένοντας, καὶ ἐξ ὧν εἰς τῶ ἀνέγνωσε τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως ἐχούσης οὕτω. «Καταδικάζεται εἰς θάνατον» κάτωθι δέ, διὰ τῆς χειρὸς τοῦ Αὐτοκράτορος ἦσαν σημειωμένα τὰ ἑξῆς.

«Μετριάζεται εἰς ἰδετὴ εἰρητὴν μετὰ δεσμῶν ἐν τῷ Φρουρίῳ τοῦ Σπίελμπεργ» καὶ τετέλεσται ὁ Πέλικος ἀπέθανε πλέον διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Μετριάζων δὴθεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν ποινὴν τοῦ τὸν κατεδικάσεν εἰς τὴν κόλασιν τοῦ Σπίελμπεργ, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι τὸν κατεδικάσαν νὰ ταφῆ νεκρῶς, ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν ἐνεταφίασε ζῶντα. Μὰ τῆς Μούσας φιλάνθρωπος Αὐτοκράτωρ ἦν ὁ φερδινάνδος.

Ἐν τούτοις πῶσα δὲν ὑπέστη ὁ δυστυχὴς Πέλικος εἰς Σπίελμπεργ, ποσάκις δὲν ἐβρήκασε τὴν ἀπολοσθεῖσαν ἐλευθερίαν του, ποσάκις ἐντὸς τοῦ ψυχροῦ δωματίου του, ἐπὶ τῆς ἀγχοῦνης στρωμνῆς του κοιτώμενος, δὲν ἀνεμνήσθη τοῦ δυστυχῆς ἐκείνου προσωποδόφρου τοῦ ἐν τῷ Φρουρίῳ τοῦ Πινερόλου κρατούμενου ἄλλοτε. Ποσάκις δὲν ἐμεγαλυχόλητε στεπτόμενος ὅτι ὑπῆρχον ἄνθρωποι ἐλεύθεροι, δυνάμει νὰ ὦσιν πλησίον τῶν συγγενῶν των, νὰ περιποιῶνται αὐτοὺς καὶ ν' ἀντιπεριποιῶνται περὶ αὐτῶν. Δέκα ὀλόκληρα ἔτη ἔμεινε κλεισμένος ἐν τῷ τάφῳ ἐκείνῳ ὁ Πέλικος, καθ' ἃ οὐδεμίαν εἶχεν εἰδῆσιν περὶ τῶν συγγενῶν του· διότι τὰς μὲν ἐπιστολάς ἄς αὐτὸς ἔπεμπεν εἰς Ἰταλίαν, ἐκράτου εἰς Σπίελμπεργ, τὰς δὲ ὑπὸ τῶν συγγενῶν του πρὸς αὐτὸν πεμπόμενας ἐξήρῳνεν ἡ Ἰταλικὴ Ἀστυνομία. Ἐν τούτοις οἱ ἐν Ἰταλία φίλοι του παντὶ σθένει προσεπάθουν νὰ ἐλαττώσωσιν τὴν ποινὴν του, καὶ μετ' ἀτρυτῶς κόπους κατόρθωσαν τὴν ἐξ αὐτῶν ἀφάρεσιν τῶν πέντε ἐτῶν οὕτω δὲ παρελθόντων τῶν 10 ἀφέθη τέλος ἐλεύθερος.

Οὐδαίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν συγκίνησιν τοῦ δυστυχῆς Πέλικου, ὅτε ὡς λέγει ὁ ἴδιος, τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1830 ἔρριπτε τὰ ποινῶντα μέλη του εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς του ἐνῶ περὶ αὐτῶν συνωθούντο ἀδελφοί, φίλοι, καὶ συγγενεῖς, ὅπως ἀσπασθῶσι τὸν ἐκ τῶν τάφων τοῦ Σπίελμπεργ ἀναστάν-

τα. Ἐν τούτοις εἰς ἐκ τῆς προσφιλοῦς ταύτης χορείας ἔλειπεν· τίς ἦν οὗτος... Μία τῶν ἀδελφῶν του, ἥτις μὴ δυναμένη νὰ ὑπομείνῃ τὴν ἐκ τῆς φυλακίσεως τοῦ Πέλικου λύπην τῆς κατεκλείσθη εἰς Μονὴν τινα, ἐνθα διήλθε τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου της. Μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν του ὁ Πέλικος ἐσκέπτετο νὰ εὕρῃ τρόπον ν' ἀπελευθερώσῃ καὶ τοὺς λοιποὺς συνδεδεμένους του τοῦτο ἴσως ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ σὺν ταῖς προτροπαῖς ἰσθμῶς τινὸς φίλου καὶ τῆς μητρὸς του νὰ γράψῃ τὰς φυλακίσεις του. Οὐδέποτε βιβλίον δημοσιευθὲν ἐπρόξινθε τοσαῦτον ὄρυθον, ὅσον αἱ φυλακίσεις τοῦ Πέλικου. Πάντες ὅσοι ἀνέγνωσαν τὰ θαυμάσια τοῦ Πέλικου σύγγραμμα ἠσθάνοντο συμπάθειαν διὰ τοὺς Ἰταλοὺς καὶ μῖσος κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ὁ Κζῆρος τῆς Ρωσίας εἶπε πρὸς τὰς Κυρίας τῆς Αὐλῆς του, μελετήσατε, μελετήσατε, Κυρία, τὸ σύγγραμμα τοῦ Πέλικου θὰ εἴητε ὅτι ὑπάρχει καὶ ἄλλου Σιβηρίας πολὺ τῆς ἐμῆς· σκληροτέρα.

Ἰπευχθῆν ἡμῖν ἀνωτέρω νὰ ἐκθέσω τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐξ Ἀρμίνου Φραγκίσκης ἰδοῦ αὐτήν.

Τὴν εἰς Ραβιέννην, (ἂν δὲν μᾶς ἀπατᾷ ἡ μνήμη) κατοικοῦσαν Φραγκίσκη νεάνιδα ἐξικισίως καλλονῆς καὶ ἐκ βασιλικῆς αἱματός ἠγάπησε καὶ ἐζήτησε διὰ σύζυγον ὁ γείτων αὐτῆς Πρίγκιψ Λαντσιότης. Ἡ κόρη ἀντέστη εἰς τὸν γάμον τοῦτον, λέγουσα ὅτι μισεὶ τὸν γάμον, καὶ ὅτι προτιμᾷ νὰ εἰσέλθῃ εἰς Μονὴν τινα ὁ πατὴρ της ὅμως ἀπειλεῖ αὐτὴν ὅτι θὰ τὴν καταρασθῆ ἐάν ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν της καὶ ἡ κόρη φοβηθεῖσα τὴν πατρικὴν ἀρὰν ὑποχωρεῖ καὶ δέχεται τὸν Λαντσιότον διὰ σύζυγον. Ἐπὶ τινα μετὰ τὸν γάμον, ὁ Λαντσιότης τῆ ἀναγέλλῃ ὅτι ἔρχεται μετὰ τινος ἡμέρας εἰς Ἀρμίνον ὁ ἀδελφὸς του Παῦλος· εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἡ κόρη ὠχρᾷ καὶ λέγει πρὸς τὸν σύζυγόν της ὅτι δὲν τὸν θέλει εἰς τὸν οἶκόν της ὅτι τὸν βδελύσεται· τὸν ἀποκαλεῖ δολοφόνον τοῦ ἀδελφοῦ της, καὶ ἐπὶ τέλος προσθέτει, ὅτι ἐάν αὐτὸς ἔλθῃ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν πατρικόν. Μάτην ὁ Λαντσιότος προσπαθεῖ νὰ τὴν πείσῃ ἡ κόρη ἤπο ἀκαμπτος. Τότε ὁ Λαντσιότης γράφει τὰ διατρέξαντα εἰς

τὸν πενθερόν του· ἔρχεται ὁ Γουίδας, ζητεῖ τὸν λόγον τῆς τοιαύτης διαγωγῆς ἀπὸ τὴν κόρην του, καὶ αὐτὴ τοῦ ἀπαντᾷ ὅτι πρὶν νομμευθῆ τὸν Λαντσιότον ἠγάπα ἄλλον. Καὶ πῶς λέγει ὁ πατὴρ της ἀναχωρεῖς διὰ ῥαβέννην ὅπως ἐπανιδῆς τὸν ἐραστὴν σου; — Ὅχι ἀπαντᾷ ἡ νεάνις, ἡ Φραγκίσκη οὐδέποτε παρέβη τὰ συζυγικά της τῆς καθήκοντα, ἦτο πάντοτε πιστὴ καὶ ὅπως μείνῃ μέχρι τέλους τοιαύτη, ἀναχωρεῖ εἰς ῥαβέννην, ὅπως ἀποφυγῇ τὴν παρουσίαν του.

Ἀλλὰ τίς ὁ ἀνὴρ δι' ὃν ἡ Φραγκίσκη ἐγκατέλειπε σύζυγον νέον ὠραῖον, πλουσιώτατον καὶ ἔχοντα βαθμὸν πρίγκιπος; τοῦ εἶδεν αὐτόν; τοῦ εὗρίσκετο;

Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦν ὁ ἀδελφὸς τοῦ συζύγου της, ὁ Παῦλος τὸν εἶδεν εἰς ῥαβέννην καὶ τὸν ἠγάπησε παραφόρως. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃ τις πῶς ἐνῶ τὸν ἠγάπα ἀπέφυγε τὴν παρουσίαν του; Αὐτὴ ἡ Φραγκίσκη ἔδωκεν εἰς τὸν πατέρα της, τὴν ἐξήγησιν ἵνα μείνῃ πιστὴ εἰς τὸν σύζυγόν της, μὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ κηλιδῶσῃ τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας της.

Ἐν τούτοις ὁ Παῦλος ἔφρασεν εἰς Ἀρμίνον καὶ ὁ Λανσιότος νομίζων ὅτι τὸ μῖσος τῆς Φραγκίσκης ἐμετριάθη ἐκ τῶν συμβουλῶν τοῦ πατρὸς της, λαμβάνει αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὸν φέρει πλησίον αὐτῆς, ἡ Φραγκίσκη ὅμως εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Παύλου καταλαμβάνεται ὑπὸ μακίας, πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου της, καὶ κλαίουσα καταρᾷ τὸν Παῦλον ἀποκαλοῦσα αὐτὸν δολοφόνον τοῦ ἀδελφοῦ της, ὁ Παῦλος καὶ τοὶ θαυμάσας τὴν μεταβολὴν τῆς κόρης, οὐδὲν εἶπεν, ἔσπευε μόνον τὸ ξίφος του ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν Λανσιότον πρὸς ἀνάμνησιν καὶ ἀπῆλθε, πάντοτε σιωπῶν· ὁ δὲ Λανσιότος μακροῦς, διὰ τὴν τοιαύτην τῆς συζύγου του συμπεριφορὰν, ἀποθεῖ αὐτήν, καὶ φέρει ἕβριζων καὶ ἀπειλῶν. Ἐν τῷ μεταξύ τούτων ὁ Παῦλος εἶχεν ἐτοιμασθῆ πρὸς ἀναχώρησιν, μὴ θέλων ὅμως ν' ἀπέλθῃ πρὶν μάθῃ τὰ αἰτία τῆς αἰφνιδίως μεταβολῆς τῆς Φραγκίσκης ἔρχεται πρὸς αὐτὴν ὅπως τῆ ζητήσῃ ἐξηγήσεις τινάς· μόλις εἶδεν αὐτόν ἡ κόρη κατελήθη ὑπὸ φοβῆς καὶ κατέστη ὠχρᾷ ὡς τὸν θάνατον. Ἐσθάνθη τὴν συζυγικὴν πίστιν ὑποχωροῦσαν εἰς τὸν

ἔρωτα· ὅτε δὲ ὁ Παῦλος ἤρχισεν νὰ διηγήται πρὸς αὐτὴν τὸν ἔρωτά του τοσαῦτον συνεκινήθη, ὥστε ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του, λέγουσα αὐτῷ ὅτι τὸν ἀγαπᾷ, ἀλλ' ἵνα μὴ κηλιδῶθῃ οὐδὲ τὸ ἰδικόν της ὄνομα οὐδὲ τὸ τοῦ ἀδελφοῦ του, πρέπει ν' ἀπέλθῃ. Ἡ δυστυχὴς ἐφφώνει ὅτι ἦτο μόνη, ἀλλ' ἡ κακὴ τύχη ἔφερον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὸν σύζυγόν της, ὅστις νομίζων ὅτι ἡ σύζυγός του τὸν ἠτίμασεν, φεύγει διατάσων νὰ συλλάβωσι καὶ φυλακίσωσιν τὸν Παῦλον. Τὸ συμβῆν τοῦτο κατετρόμαξε τὴν Φραγκίσκη, μετανοοῦσα δὲ, δι' ὅσα ἐπραξεν, τρέχει πρὸς τὸν πατέρα της καὶ κτεταίει αὐτόν, νὰ μεταβῇ εἰς τὸν σύζυγόν της καὶ νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ τὸν ἀγαπᾷ, ὅτι οὐδαμῶς παρέβη τὰ συζυγικά της καθήκοντα, ὅτι μετανοεῖ διὰ τὸ μικρὸν (μικρὸν sic!) αὐτῆς πταίσμα εἰς ὁ ἀκούσιως ὑπέπεσε, καὶ ὅτι ἦτο πρόθυμος νὰ τῷ ζητήσῃ συγγνώμην ἐάν ἤθελε νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτήν· ἐνῶ δὲ, ὁ Γουίδος ἀσμενος ἐξετέλει τὴν ἐντολὴν τῆς κόρης του ὁ Παῦλος ἀρεθεῖς ἐλεύθερος ὑπὸ τῶν φρουρῶν, τρέχει πρὸς τὴν Φραγκίσκη, καὶ ἡ ἀθλία, λησμονοῦσα ἦν πρὸς τὸν πατέρα της ἔδωκεν ὑπόσχεσιν, ῥίπτεται καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀκρῶς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Γουίδος εἰσῆρχετο μετὰ τοῦ Λανσιότου ὅστις ἰδὼν ὅτι ἐνεπαύθη, καὶ νομίζων ὅτι προσελήθη ὑπὸ τῆς Φραγκίσκης, ὅπως καταστῆ μάρτυς τῆς σκηνῆς αὐτῆς σύρει τὸ ξίφος καὶ ὠρᾷ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἡ Φραγκίσκη ὅμως ταχεῖα ὡς ἀστραπὴ εἰσέρχεται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ἀνακράζουσα, στήθι Λανσιότε ἐμὲ φόνευσε ἐγὼ εἰμι ἐνοχος. Δις ἐκινήθη τὸ ξίφος τοῦ Λανσιότου καὶ ἡ Φραγκίσκη ἔπεσεν ἡμιθανῆς, (χωρὶς δόλου νὰ θελήσῃ ὁ πατὴρ της νὰ προσλάβῃ τὸν θάνατόν της) εἶτα τὸ αὐτὸ ξίφος αἰματόφορον ὡς ἦτο, ἐβύβισθη καὶ εἰς τ' ἀσπάροντα τοῦ Παύλου στήθη, καὶ ὁ Παῦλος ἔπεσε σχεδὸν ἄπνους πλησίον τῆς Φραγκίσκης.

Ὅτε δὲ ἡ πρώτη ὀργὴ παρήλθεν, ὅτε ὁ Λανσιότος συνήλθεν εἰς ἑαυτὸν καὶ εἶδε τί ἐπραξε, ἠθέλησε νὰ στρέψῃ καὶ κατ' αὐτοῦ τὸ ξίφος, ἀλλ' ὁ Γουίδος, βάρβαρος εἶπε στήθι ἀρεκτὸν αἶμα ἐχύθη ὥστε νὰ φρίξῃ ὁ ἥλιος κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του.

Τοιαύτη είναι ἡ ὑπόθεσις τῆς τραγω-
δίας περὶ ἧς ὁ Ῥύννας ἐλεγεν, ὅτι ἐπὶ
ἀπλοῦ πλέγματος φαίνεται ἐν τῇ τραγω-
δίᾳ ἐκείνῃ ὁ ἔρωσ, ὁ ἔρωσ μὲ τὰ χρώματα
τῆς Ἰταλίας, ὅπως ἕσθαι πῦρ καὶ φρίκην
εἰς τοὺς νέους ἐραστὰς καὶ διεγείρει τὸν
θερῆτον παρελθούτων ἀναμνήσεων εἰς ἐ-
κείνους οἵτινες ἐγνωρίζον ν' ἀγαπήσωσι.
Τὴν τραγωδίαν ταύτην μετέφρασαν θαυμα-
σίως ὁ εὐπαίδευτος νέος κ. Α. Καλύβας
καὶ ἐκ τῆς μετεφράσεως ταύτης ἀποσπώ-
μεν τὰς ἐξῆς σκηνάς.

ΠΡΑΞΙΣ Γ'.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΑΥΛΟΣ.

Σ' ἀγαπῶ.

Φραγκίσκη σ' ἀγαπῶ καὶ εἶν' ὁ ἔρωσ μου
παράφορος

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Τί ἤκουσα παραφρονῶ

τί εἶπας Παῦλε;

ΠΑΥΛΟΣ.

Σ' ἀγαπῶ Φραγκίσκη μου.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Μ' ἠγάπας; ἀληθῶς;

ΠΑΥΛΟΣ.

Ὦ! ναὶ Φραγκίσκη μου.

Καθ' ἦν ἡμέραν εἰς Ῥαβέννην ἔβησα
ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς μου πρέσβυς ἐκτακτος
διερχομένην σ' εἶδον ἕς τὸ προαύλιον
τῶν ἀνακτόρων μὲ σευνήν καὶ πένθιμον
ἀκολούθῃαν ἐξ ὧ αἰών δεσποινῶν
ἐκεῖ δ' ἐπὶ προσώπου τάφου κλίνουσα
τὸ γόνυ, πρὸς τὸν σφραγιστὸν ἀπεκύβητας
ἐνθέρμως δέξαι, πρὸς τ' αἶω ταῖουσα
τὰς χεῖρας, ἢ ἰσχυρώως κλιούσα πικρῶς.
Τίς ἡ γυνὴ ἐκείνη; — εἶπον πρὸς τινα;
Ἡ κόρη τοῦ Γουίδου ἀποκρίεται.
Ἐκεῖνος δέ, ὁ τάφος; — Τῆς μητρὸς αὐτῆς.
Συμπάθειαν ὀπόσθη ἢ καρδίαν μου
διὰ τὴν τεθλιμμένην κόρην ἔλαβε!
καὶ πόσον ἐπάλλην ἀτάκτως καὶ σφοδρῶς.
Κεκαλυμμένη, ὦ Φραγκίσκη! ἐκλαίει·
ποσῶς τοὺς ὀφθαλμούς σου δὲν ἠτένιασα

ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκτοτε
θερμῶς καὶ παραφόρως σὲ ἠγάπησα!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ὦ! παῦσε! μὴ ἠγάπας;

ΠΑΥΛΟΣ.

Καὶ τοῦ ἔρωτος
τὴν φλόγα ταύτην πρὸς καιρὸν ὑπέκρουφα!
ἀλλὰ τίνα ἡμέραν ἀποφράδα φεῦ!
μ' ἐφάνη ὅτι καθαρῶς ἀνέγνωσας
καὶ σὺ ἐν τοῖς μυχοῖς τῆς καρδίας μου.
Τὸ βῆμα φερας ἐκ τῶν δωματίων σου
βραδέως εἰς τὸν κῆπον τὸν ἀπόκρυφον·
ἐγὼ ἐν μέσῳ τῶν ἀνθέων προσπεσῶν,
πρὸ τῶ τάφου τῆς μητρὸς σου ἔβλεπον
στεναίνων καὶ δακρύων τοὺς θαλάμους σου.
Σ' τὴν ἀφιξίν σου ἀνηγέθη ἐντρομος.
Οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἀτειεῖς, ἐπὶ τινος
βιβλίου, δὲν μ' ἔβλεπον. Ἐν δάκρυον
ἐπὶ ἐκείνου τοῦ βιβλίου, ἔπεσεν
ἐκ τῶν βλεφάρων σου. Ἐγὼ συγκινηθεὶς
σὲ ἐπλησίασα . . . ἀλλ' οἱ λόγοι σου
περιπλεκόμεσι, συνεχωνεύοντο
εἰς τοῦ προσώπου τὸ σεμνὸν ἐρυθρῆμα·
ἐκείνο τὸ βιβλίον μοι προσέφερας
δειλῶς, καὶ ἐν αὐτῷ ὁμοῦ ἀνέγνωμεν
τοὺς ἐμπαθεῖς τοῦ Μαντσιλότου ἔρωτας.
Ἡμεῖθα μόνοι, καὶ χωρὶς ὑπόνοιαν
πολλάκις κατ' ἐκείνην τὴν ἀνάγκωσιν
τὰ βλέμματά μας συντηθήσαν . . . χροαὶν
ἢ ὄψις μου μετέβαλε . . . Σὺ ἔστρεψες
καὶ ὡς σκιά ἐξηφανίσθης τάχιστα

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ὦ! εὐτυχῆς ἡμέρα πρὸς σὲ ἀφῆκα
ἐκείνο τὸ βιβλίον, Παῦλε

ΠΑΥΛΟΣ.

Ἐκτοτε

φυλάττω τοῦτο ἐπὶ τῆς καρδίας μου.
Ὦ! πόσον εὐτυχῆ, περιπλανώμενον
τοῦ ἔρωτός μας τοῦτο κειμήλιον
ἐμὲ κέντησα. Ἡ σελίς ἰδοῦ, ἰδοῦ
τὸ μέρος, ὃ ἀναγινώσκω. Ἰδὲ
τὸ βεῦσαν δάκρυον, ἐκ τῶν βλεφάρων σου
ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ὁμοῖ ὑπαγε!

Ὦ! Παῦλε ὑπαγε.

Τὴν λύπην μου, τὴν ἀρετὴν σεβάσθητι
τί ν' ἀνθέξω μοι παρέχει δύναμιν

ΠΑΥΛΟΣ.

Θεὲ τὴν δεξιάν μου ἐσφιγξας; εἰπέ
εἰπέ πρὸς τί τὴν δεξιάν μου ἐσφιγξας;
ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ὦ! Παῦλε, Παῦλε!

ΠΑΥΛΟΣ.

Μ' ἀγαπᾷς; δὲν μὲ μισεῖς;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Νὰ σὲ μισῶ ἐν τούτοις πρέπει

ΠΑΥΛΟΣ.

Δύνασαι,

Φραγκίσκη τοῦτο λέγε.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἄχ! δὲν δύναμαι

ΠΑΥΛΟΣ.

Ὅποια! λέξεις ταύτην ἐπανάλαβε
δὲν μὲ μισεῖς;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ὦ! Παῦλε σοὶ ἐλάλησα

ὑπὲρ τὸ δέον. Ἄχ! σκληρῶς δὲν σοὶ ἀρκεῖ·
Νῦν ἀφῆσον με ὑπαγε.

ΠΑΥΛΟΣ.

Τελείωσε

πρὶν ἢ τὸ πᾶν μοὶ εἶπης δὲν ἀπέρχομαι
ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δὲν ἤκουσας καὶ δὲν σοὶ εἶπον σ' ἀγαπῶ.
θερμῶτατα ἐξῆλθε τὸν χειλέων μου
ἢ ἀνοσία λέξις. Ἡ ταλαιπωρὸς
ὑπὸ δεικῶ καὶ ὀλεθροῦ ἔρωτος
πρὸς σὲ νῦν ἀποθνήσκω, ἀλλ' ἐπιθυμῶ
να καταβῶ ἄθνα εἰς τὸν τάφον μου
θὰ λάβης εὐσπλαγχνίαν Παῦλε;

ΠΑΥΛΟΣ.

Μ' ἀγαπᾷς.

Φραγκίσκη μ' ἀγαπᾷς; . . . Ἰδὲ τὸ πά-
[θος μου
τὸ φλογερὸν καὶ τὴν ἀπελπισίαν μου.
Ἄδύνατον νὰ σοὶ ἐκφράσω τὴν χαρὰν
ἣτις κατέχει τὴν ψυχὴν μου, τὴν στιγμὴν
αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς μανίας μου. Χαρὰ
τοσοῦτον ἀπειρὸς εἶναι ἀνεκφρακτός . . .
Μ' ἠγάπας; . . . ἀληθῶς . . . καὶ σὲ ἀπόλαστα!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ὦ! Παῦλε σὺ αὐτὸς μ' ἐγκατέλειψας
ἐγὼ ποτὲ δὲν ἠδύναμην νὰ πεισθῶ
περὶ τοῦ ἔρωτός σου. Φύγε . . . ὑπαγε
ἰδοῦ τὸ ἔσχατον.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ποτέ ἀδύνατον

να σὲ ἐγκαταλείψω. Εἶν' ἀδύνατον

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

τούλάχιστον, νὰ βλέπωμεν ἐνίοτε
ἀλλήλους.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Καὶ νὰ προδοθῇ ὁ ἔρωσ μας,
καὶ εἰς τὸν σύζυγόν μου, ὅλος ἀδικὸν
κακὴν ὑπόνοιαν νὰ διεγερῶμεν
κηλίδα νὰ προστρέψῃς εἰς τὸ ὄνομα
ἐκείνης ἦν λατρεύεις; . . . Παῦλε φύγε με
ἐν μὲ ἀγαπᾷς ἀπομακρύνθητι.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ὦ! τύχη φοβερά κ' ἀνεπανόρθωτος
κηλίδα νὰ προστρέψω εἰς τὸ ὄνομα,
τὸ σὸν Φραγκίσκη, ὄχι! Ἄλλοι, σύζυγος
σὺ εἶσαι προσφιλέης, κ' ἐγὼ τὸν θάνατον
νὰ λάβω πρέπει. Ἐστὼ σοὶ γαλήνιος
ὁ βίος καὶ τοῦ Παύλου τὴν ἀνάμνησιν
ἐκ τῆς καρδίας σου αὐτῆς ἐξέλθειν.
τὴν ψυχικὴν γαλήνην σοὶ ἐπάρξαι.
συγγνώμην μὴ, μὴ κλαίσεις μὴ μὲ ἀγαπᾷς.
Τί λέγεις; τί ἐπρόφερα; ἀγάπα με
καὶ θρήνησον πικρῶς διὰ τὴν πρόωρον
σκληρὰν μου εἰμαρμένην. Ἀποστρέφομαι
τὸν ἀδελφόν μου. Σὺ δὲ μέγιστε Θεὲ
ἐνίσχυσόν με (φωνάζων) ὦ ἀδελφέ μου
[εἴσελθε.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΛΑΝΣΙΟΤΗΣ, ΓΟΥΓΙΑΟΣ καὶ οἱ ἄνω.

ΠΑΥΛΟΣ.

Τὸν τελευταῖον ἤδη δός μοι ἀσπασμόν.
ΛΑΝΣΙΟΤΗΣ.

Λοιπὸν ματαίως; . . .

ΠΑΥΛΟΣ.

Μὴ λέξιν εἰς τὴν θέλησιν ἐμοῦ,
τοῦ Παύλου ἀντιτάξῃς, οἰωνοὺς κακοὺς
ὁποῖους μετ' ἐμοῦ, ἰδὲ, ἐπέφερον.
ἀλλοίμονον εἴν . . .

ΛΑΝΣΙΟΤΗΣ.

Τί λέγεις; ἡ ὀργὴ
ἐπὶ τοῦ σοῦ προσώπου διακλύεται

ΠΑΥΛΟΣ.

Ἄχ! δὲν προήλθεν ἐξ ἡμῶν τὸ κτύπημα
ἀλλ' ἐκ τοῦ πεπρωμένου μας . . . ὑγιαίνει
ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ

(ἐξὼ ἐκυτῆς σχεδὸν καὶ φωνῇ συγκεκριμένην)

Παῦλε στήθι μὴ ἀναχωρεῖς.

ΛΑΝΣΙΟΤΗΣ.

Φωνὴ ὁποῖα!

ΓΟΥΙΔΟΣ.

Ἡ φωνὴ ἐξέλιπεν αὐτῆς.

ΠΑΥΛΟΣ.

(Ἐτοιμος ν' ἀπέλθῃ).

Φραγκίσκη! . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

"Αχ! αὐτὸς ἀπέρχεται... ἐγὼ φεῦ ἀποθνή-
[σκω.

ΠΑΥΛΟΣ.

ὦ! Φραγκίσκη μου . . .

Θεὸ βοήθησέ την.

ΓΟΥΙΔΟΣ

Θύγατερ!

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ.

"ὦ! Παῦλε! . . . τί ἀκούω; λέγε. Τρομερὰ
διήλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀστραπή,

ΠΑΥΛΟΣ

Εὐφραίνου, βάρβαρε . . . αὐτὴ ἐξέπνευσε
Νῦν ν' ἀποθάνω, ἄφες με. Μακρύνθητι (φεύ-
[γει.)

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ,

Εἶν' ἀληθές; . . . ἐκείνη νὰ τὸν ἀγαπᾷ
καὶ τόσον τεχνικέντως ὑπεκρύπτετο!
ὦ! ὄχι! ἐκ τοῦ ἄδου ὁ ἀπαίσιος
καὶ μαῦρος οὗτος λογισμὸς, μοὶ ἔρχεται,
καὶ ὅμως... ἄς ἐμποδισθῇ ἡ ἐξοδὸς
τοῦ Παύλου, ἐκ τῶν ἀνακτόρων, πάραυτα.
ὦ! κάλυμμα πυκνὸν καὶ μέλαν σχίσθητι.

ΠΡΑΞΙΣ Ε΄.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ.

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ.

"Ὁ Παῦλος!... οἱ μοὶ!... ὑπὸ τῶν φυλάκων μου
κατεπρόδοθην... Ὅπως μάρτυς καταστῶ
τοσαύτης ἀτιμίας . . . μ' ἐπροκάλεσας
Γουίδε; . . . Πρὸς ἐμὲ αὐτὴ σ' ἀπέστειλε
πανούργως. Ν' ἀπέλθωσιν ἐσκέπτοντο
ἢ κατ' ἐμοῦ νὰ ἐπαναστατήσωσι;
Ἄμφότεροι οἰκτρῶς ἄς ἀποθάνωσι.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

"ὦ! ἄδικος ὑπόνοια!

ΓΟΥΙΔΟΣ.

"Α! Τάλαινα

θυγάτηρ ἀναγκάζεις τὸν πατέρα σου
νὰ σὲ καταρασθῇ.

ΠΑΥΛΟΣ.

"Αχ! μῖσος ἄσπονδον

Φραγκίσκη πάντες τρέφουν ἐναντίον σου,
ἀλλ' ὑπερασπιστὴν ἐμὲ καὶ στήριγμα
γενναῖον ἔχεις.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Πνεύματα ἀδελφικὰ
πραῦνθητε. Ἐν μέσῳ τούτων τῶν σκληρῶν
ξίφων διψόντων τὸ ἀθῶον αἷμα σας
θέλω βίβωθῃ· ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἐνοχος.

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ.

(πλήττων αὐτὴν διὰ τοῦ ξίφους).

ἀπόθανε!

ΓΟΥΙΔΟΣ.

ὦ! τάλας . . . Οἱ μοὶ . . . Θύγατερ.

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ.

Καὶ σύ . . . σύ ἄθλιε . . . ὑπερασπίσθητι

ΠΑΥΛΟΣ.

(βρίπτει χαμαὶ τὸ ξίφος καὶ ἀφίνει νὰ
πληγωθῇ).

Θανάτωσόν με.

ΓΟΥΙΔΟΣ.

"Ἀσπλάγγε . . . τί ἐπραξας;

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ.

Θεὸ ὅποιον αἷμα!

ΠΑΥΛΟΣ.

"Αχ! Φραγκίσκη μου.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

"ὦ! πάτερ, πάτερ... κατηράσθη ὑπὸ σοῦ,

ΓΟΥΙΔΟΣ.

Σὲ συγχωρῶ θυγάτηρ.

ΠΑΥΛΟΣ:

ὦ! Φραγκίσκη μου.

Συγγνώμην. Τοῦ θανάτου σου ὁ αἴτιος
ἐγὼ ὑπῆρξα . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

(Ἀποθήσκουσα.)

Ἐπὶ γῆς . . . μαρτύριον.

αἰώνιον . . . φρικτὸν . . . μὲ περιέμενε.

ΠΑΥΛΟΣ.

Ναὶ ἔστω, ἀτελεύτητος . . . ὁ ἔρωσ μας
ἔξέπνευσεν... "Αχ! ἀποθνήσκω μετ' αὐτῆς.

ΔΑΝΣΙΟΤΗΣ.

Αὐτὴ ἀπέθανε... "Αχ! Παῦλε! πρὸς ἐμὲ
τὸ ξίφος τοῦτο σὺ προσέφερας ποτὲ!
στραφήτω κατ' ἐμοῦ . . .

ΓΟΥΙΔΟΣ.

"Αχ! στήθι βάρβαρε.

Ἴδέ, ἰδὲ κ' ἐκεῖνο εἶναι αἷμα σου,

καὶ ἀρκετὸν διὰ νὰ φράξῃ αὔριον
εἰς τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ ὁ ἥλιος.

ΤΕΛΟΣ.

"Ἐσπέραν τινά, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κ. Πόρρου, ἄνθρωπος τις ἐπλησίασεν τὸν Πέλικον. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀρκετὰ εὐειδῆς τὴν μορφήν ἐφαίνετο ξένος—Κ. Πέλικε, τῷ εἶπε ἐπεθύμουν πολὺ ν' ἀναγνώσω τὴν Φραγκίσκην σας, θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ τὴν δώσητε; Εἶμαι ὁ Λόρδος Βύρων. Ὁ Πέλικος ἠχαρίστησε τὸν εὐγενῆ ξένον καὶ τῷ ἔδωκε τὴν τραγωδίαν του, μετὰ τινὰς δέ, ἡμέρας ἐπανελθὼν παρ' αὐτῷ ὁ Βύρων τῷ ἐνεγείρισεν ἑμμετρον μετὰ φρασιν αὐτῆς εἰς τὸ Ἀγγλικόν, λέγων, Κ. Πέλικε σὰς ἀνταποδίδω τὰ ἴσα, μετεφράσατε εἰς τὸ Ἰταλικόν τὸν Μαμφρέδον μου μετέφρασα κ' ἐγὼ τὴν Φραγκίσκην εἰς τὸ Ἀγγλικόν μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, ἐγὼ τὴν μετέφρασα ἐμμέτρως, ἐνῶ σεῖς μετεφράσατε τὸν Μαμφρέδον μου πεζῶς—Μυλόρδε, ἀπῆντησεν ὁ Πέλικος, πολὺ θὰ ἔχανε ὁ Μαμφρέδος μεταφραζόμενος ἐμμέτρως εἰς ξένην γλῶσσαν μὴ ἔχουσαν τὴν γλυκύτητα τῆς Ἀγγλικῆς.

("Ἐπταί συνέχεια.)

Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ.

ΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Ο ΕΡΩΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

(Συνέχεια ἰδε φυλλάδιον Θ΄.)

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΑΜΑΛΙΑ ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

ΑΜΑΛΙΑ.

"Α εἶσθε ὑμεῖς, κύριε Δεάνδρε.

ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

Ναί, δεσποινίς, ἐγὼ ὁ πάντοτε πιστὸς λάτρης σας.

ΑΜΑΛΙΑ.

Πόσον σὰς λυποῦμαι διὰ τοῦτο.

ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

"Αν καὶ δυστυχῆς ἔνεκα τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔρωτος σὰς λατρεύω καὶ θὰ σὰς λατρεύω αἰωνίως.

ΑΜΑΛΙΑ.

Σὰς παρακαλῶ μοὶ μοὶ κάμνετε τρυφερότητας διότι δὲν θέλω νὰ σὰς ἀκούω.

ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

Τὸ γνωρίζω κάλλιστα, δεσποσύνη, καὶ διὰ τοῦτο λυποῦμαι διότι δὲν μεταχειρίζεσθε τὴν αὐτὴν γλῶσσαν πρὸς ὅλους ὅσοι σὰς ἠγάπησαν. Διότι ἐξ αὐτῶν ἐξελέξατέ τινα πρὸς ὃν γράφετε ἐπιστολάς τρυφεροτάτας.

ΑΜΑΛΙΑ.

Πῶς τί σημαίνουνσι ταῦτα, κύριε Δεάνδρε; δὲν ἐγνωρίζα ὅτι εἴσθε αὐθάδης ὅσον καὶ ἀηδής.

ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

Συγγνώμην, δεσποινίς, σὰς ὀμιλῶ διὰ μίαν ἐπιστολήν ἣτις περιῆλθεν ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὴν ὅποιαν τινὲς αὐθάδεις ἐπιμένουν ὅτι ὑμεῖς ἐγράψατε πρὸς τὸν κύριον Κίμωνα. Ἴδού αὕτη, σὰς τὴν προσφέρω.

ΑΜΑΛΙΑ.

Μοὶ τὴν προσφέρετε; "Α κύριε Δεάνδρε, ἐξηγήσατέ μοι πῶς περιῆλθεν εἰς χεῖρας σας, σὰς ἱκετεύω εἰς τὸν ἔρωτα τὸν ὅποιον λέγετε ὅτι τρέφετε πρὸς ἐμὲ.

ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

Σὰς ἀγαπῶ καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ὁμολογήσητε τὴν πρὸς ἐμὲ ἀδικίαν σας. Γνωρίζετε βέβαια τὴν δεσποινίδα Ἐλένην ἣτις κατοικεῖ ἐδῶ πλησίον ὁ κύριος Κίμων εἶναι ἐραστής της καὶ διὰ νὰ τῇ ἀποδείξῃ τὸν ἔρωτά του τῇ προσέφερον ἐπιστολήν τινα, ἣτις, ὡς ἔλεγον, ἦτο ἰδική σας. Ἴδού την.

ΑΜΑΛΙΑ.

"Α! Θεὸ μου.

ΔΕΑΝΔΡΟΣ.

Ἡ κυρία Ἐλένη ἣτις γνωρίζετε πόσον σὰς φθονεῖ διότι δὲν εἶναι ὅσον ὑμεῖς ὠραία, δὲν εὗρεν μέσον ἄλλο προχειρότερον ἵνα σὰς βλάψῃ ἢ δεικνύουσα τὴν ἐπιστολήν ταύτην πρὸς τινὰς φίλους της. Σήμερον τὸ πρῶτ' διαβαίνων τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος εἶδον συνάθροισιν ἀνθρώπων γελώντων ἦσαν οἱ κ. Κωστάκης, Καδέλας καὶ ἄλλοι κρατοῦν-

τες τὴν ἐπιστολὴν σας ἔκαμνον δὲ διάφορα συμπεράσματα ἐπ' αὐτῆς· ὁ εἰς ἔλεγε τοῦτο ὁ ἄλλος ἐκείνο καὶ ἐν ὀλίγοις ὁ καθείς τὸ ἰδικόν του. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατηθῶ καὶ πιστεύω ὅτι θὰ μὲ τὸ συγχωρήσετε. Συνεπλάκην καὶ μὲ τοὺς τρεῖς πρὸ πάντων δὲ μὲ τὸν Καδέλαν ὅστις ἐκράτει τὴν ἐπιστολὴν τὸν ἠπαίλησα, ἐροῦνθη, καὶ μοι τὴν ἔδωκε· σὰς τὴν προσηύρω καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τοῦτου δὲν σὰς ζήτω ἢ τὸ νὰ μὴ λησμονήσετε τὴν ὑπέσχεσιν ἣν μοι ἔδώσατε.

ΑΜΑΛΙΑ.

Δὲν τολμῶ νὰ σὰς εἶπω ἄλλο τι ἢ τὰς εὐχαριστήσεις μου διὰ τὰ ὅσα ἐκάμετε ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Δεσποσύνη, δὲν δύναμαι νὰ σὰς ἐμιλήσω ἕνεκα τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔρωτος ὅστις θὰ σὰς ἦτο πρὸ καιροῦ ἀποδεδειγμένος ἀν αἰ ραδιουργίαι τοῦ Κίμωνος δὲν . . .

ΑΜΑΛΙΑ.

Ἔμὴ μοι ἀναφέρετε τοῦτο τὸ ὄνομα διότι μὲ καθιστᾶτε μακροῦ. Ἄν ἐγνωρίζατε εἰς ποῖον βαθμὸν ὑποκρισίας εἶχε καταντήσει . . . Ὁχι . . . εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἐνθυμηθῶ δίχως νὰ φριξῶ . . . καὶ ἐγὼ ἡ ἀνόητος ἥτις τὸν ἐπίστευον. Ἄχ! νὰ μὴν τὸν ἐνοήσω τότε! . . . Ποτὲ δὲν θὰ συγχωρήσω ἐμαυτὴν διὰ τοῦτο, καὶ θὰ τὸ ἐνθυμοῦμαι πάντοτε ἵνα τὸν μισῶ.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Ἄς σιωπήσωμεν· διότι τὸν βλέπω ἐρχόμενον.

ΑΜΑΛΙΑ.

Ἀναχωρῶ διότι δὲν θέλω διόλου νὰ τὸν ἴδω.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Ὁχι· μείνατε ἵνα τὸν ταπεινώσετε ὡς τοῦ ἀρμόζει.

ΑΜΑΛΙΑ.

Ἄ! ποτὲ δὲν θὰ τὸν ἀφήσω νὰ εἰσέλθῃ πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μας· ἄχ νὰ μὴ τὸν ἐνοήσω προηγουμένως.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΑΜΑΛΙΑ, ΛΕΑΝΔΡΟΣ, ΚΙΜΩΝ.

ΚΙΜΩΝ (μὴ βλέπων τὴν Ἀμαλίαν)

Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρῃ μὲ τὴν καγκελωτὴν σου θύραν· ἐκτύπησα ὄλας τὰς θύρας μὲ κἀγκέλλα ἀλλ' εἰς καμμίαν δὲν ἐγνώρισον τὸν ταμίαν, ἠρώτησα, μὲ ἐνέπαιζον . . . Ἔλα νὰ μὲ ὁδηγήσης σὺ ὁ ἴδιος (βλέπων τὴν Ἀμαλίαν) ἄ! σεις ἐδίδοτε ἰδίον χαίρω ὅτι σὰς βλέπω . . . ἔμελλον εἶθω εἰς τὴν οἰκίαν σας . . . Εἶχον σὰς εἶπω τόσα πολλά . . . νὰ σὰς ἀναγείλω ὅτι ἔλαβον . . . Ὅ! σὰς εἶπω τὸ ὅλα ἀν καὶ λησμονῶ τὰ πάντα ἅμα σὰ ἴδω . . . ὅταν ἦμαι μακρὰν ὑμῶν αἰδέομαι μοι ἔρχονται τόσον ταχέως ὅσον ταχέως μὲ ἐγκαταλείπουν ἐδῶ (Ἡ Ἀμαλία σιωπᾷ, ὁ δὲ Κίμων μετὰ μακρὰν σιωπὴν στρέφεται πρὸς τὸν Λεάνδρον) Πήγαινε σὺ ἀπ' ἐδῶ διότι μὰς ἐμποδίζεις . . .

ΑΜΑΛΙΑ

Ἐμὴ μείνη διότι οὐδὲλως μὰς ἐμποδίζει.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Μετὰ τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου ἡ δεσποσύνη σὰς ἔχει ἐξηγηθῆ, μετὰ τὰς ἐκφράσεις τοῦ ἔρωτος τὰς ὁποίας ἐγγράφως καὶ προφορικῶς σὰς ἔχει δώσει νομίζω ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ σὰς ἐμποδίσῃ.

ΚΙΜΩΝ (κρυφῶς πρὸς τὴν Ἀμαλίαν)

Τῷ ἔχετε λοιπὸν διηγηθῆ τὰ πάντα (ὁ Λεάνδρος σιωπᾷ) Μήπως ἠνόησε τί; Κύριε Λεάνδρε, ἄς ἐξηγηθῶμεν σὰς παρακαλῶ. Νομίζω ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν δεσποσύνην;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ,

Βεβαίως καὶ ἡ ἰδίᾳ τὸ γνωρίζει.

ΚΙΜΩΝ.

Λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ· καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θέλω νὰ τὴν ἀγαπᾷ καὶ ἄλλος· λοιπὸν τώρα ἐπειδὴ εὐρέθημεν ἀμφότεροι ἐμπροσθέν της, αὕτη θὰ μὰς εἴπῃ τίνα ἐκ τῶν δύο προτιμᾷ ἀλλ' ὁ ἄλλος ὑποχρεοῦται ἀμέσως νὰ ἀναχωρήσῃ δίχως θόρυβον καὶ δίχως νὰ ἐμποδίσῃ τὸν εὐτυχῆ τὸν ὁποῖον ἡ κυρία θέλει ἐκλέξῃ Συγκατατίθεσθε, κύριε Λεάνδρε;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Κύριε Κίμων, μὴ λησμονήσετε πᾶν ὅ,τι λέγετε ταύτην τὴν στιγμὴν· ἡ δεσποσύνη θὰ ἐκλέξῃ καὶ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀρνηθῆ δὲν θὰ κάμῃ οὐδεμίαν ἀντίστασιν.

ΚΙΜΩΝ.

Βεβαίως (καθ' ἑαυτὸν) ὦ! ἀλλ' αὐτὸς εἶναι βλάξ . . .

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Δεσποσύνη, ἠκούσατε τὰς συμφωνίας μὰς· ὑμεῖς ἤδη κρίνετε.

ΚΙΜΩΝ.

Ναὶ ὑμεῖς κρίνετε. (καθ' ἑαυτὸν) Πόσον εἶναι βλάξ . . .

ΑΜΑΛΙΑ (καθ' ἑαυτήν)

Ὅ! ἦμαι δυστυχῆς . . . ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Λοιπὸν . . .

ΑΜΑΛΙΑ.

Κύριοι, ἡ ἐκλογὴ μου ἐγένετο, καὶ μάλιστα πρὸ καιροῦ· εἶχα γράψῃ ἡ ἰδίᾳ πρὸς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον εἶχα ἐκλέξει. Λοιπὸν ὅστις ἐξ ὑμῶν κρατεῖ ἐπιστολὴν μου τινὰ ἄς μοι τὴν δεῖξῃ καὶ ἡ χεὶρ μου εἶναι ἰδική του.

ΚΙΜΩΝ.

Ἔμὴ τοῦτο εἶναι λαμπρὸν· ἰδοὺ (ὁ Λεάνδρος ἐρευνᾷ εἰς τὸ θυλάκιόν του) Ναὶ ζῆται, θὰ εὕρῃ. Διότι τὸ λέγει καὶ τὸ εὐαγγέλιον «ὁ ζητῶν εὕρησει» Ἰδοὺ τὸ γραμματίον (ἐκβάλλει τεμάχιον χαρτίου ἐκ τοῦ θυλακίου του) Ἰδοὺ τὴν, λοιπὸν κύριε Λεάνδρε ὑγαίνετε ἀμφιβάλλω ἀν θὰ λάβωμεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους.

ΑΜΑΛΙΑ.

Ἄς ἴδωμεν. (ἐδιπλώνει τὸ χαρτίον) ἀλλὰ τοῦτο εἶναι γραμματίον τοῦ λαχείου τῶν φιλαρχαίων . . .

ΚΙΜΩΝ.

Ἄ! ναὶ· δὲν γνωρίζετε· ἡ εὐτυχία μὲ ἔχει τε παραγμένον· σήμερον, ὡς μοι εἶπον, ἐκέρδισα εἰς τὸ λαχεῖον τῶν φιλαρχαίων; Ἀλλὰ ποῦ εὗρεσα τὴν ἐπιστολὴν μου; Διότι ἐκεῖνη εἶναι ἡ ἀληθὴς εὐτυχία μου. Μήπως τὴν ἔχασα;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Μήπως εἶναι αὕτη τὴν ὁποίαν ἔχω ἐγὼ· στήτε, δεσποσύνη, ἰδοὺ ἐπιστολὴ ἥτις πιστεύω ὅτι εἶναι ἰδική σας.

ΑΜΑΛΙΑ (ἀναγινώσκει)

Ἔστὲ ἥσυχος, καλὲ μου φίλε κτλ.

ΚΙΜΩΝ.

Εἶναι ἰδική μου τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἔχασα.

ΑΜΑΛΙΑ.

Ἔχασες; πιστεύεις λοιπὸν ὅτι πάντοτε θὰ μὲ ἀπατᾷς; Ὁχι, προδότα, σὲ ἠνόησα. Πήγαινε εἰς τὴν Ἑλένην σου· πήγαινε νὰ τῇ προσφέρῃς δῶρον τὰς ἐπιστολάς μου καὶ νὰ τῇ λέγῃς ὅτι μὲ ἐμπαιζεις χάριν αὐτῆς κατόπιν δὲ νὰ ἐπανερχῆσαι ὀρκιζόμενός μοι ὅτι μὲ λατρεύεις· τολμᾷς νὰ ἐπανερχῆσαι νὰ μοι ἐμιλήῃς, νὰ μὲ ἀτενίζῃς μόνον. Προδότα, ἐπίορκε . . . ταραττεσαι ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ ἀπατήσης πλέον καὶ θὰ σὲ τιμωρήσω ὡς σοὶ ἀρμόζει. Σὺ δὲ κύριε Λεάνδρε, φύλαξε ταύτην τὴν ἐπιστολὴν· ὑπεσχέθην ἤδη τὴν χεῖρά μου εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἠθέληεν ἔχει τὴν ἐπιστολὴν, θὰ τηρήσω τὸν λόγον μου ἔστὲ βέβαιος περὶ τούτου (ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΚΙΜΩΝ, ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

(Ἐωρουῦντες ἀλλήλους ἐν σιωπῇ.)

ΚΙΜΩΝ.

Τι σημαίνουν ἀρά γε; ταῦτα πῶς συμβαίνει ὥστε νὰ μὴν ἔχω τὴν ἐπιστολὴν μου; πῶς ἡ Ἀμαλία νὰ μὲ μεταχειρισθῆ οὕτως.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Φίλτατέ μοι, δὲν γνωρίζω τίποτε· ἡ Ἀμαλία μοι ἔδωκε ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λέγουσά μοι ὅτι πρὸ καιροῦ μὲ ἔχει ἐκλέξει ὡς σύζυγόν της.

ΚΙΜΩΝ.

Ἄλλ' αὕτη ἡ ἐπιστολὴ ἀπρηθύνετο πρὸς ἐμέ· τὴν γνωρίζω κάλλιστα φοβοῦμαι ὅτι μοι τὴν ἔλαψες ὅτε εἴμεθα ἐνηγκαλιζόμενοι. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὴν ἔχῃ τώρα ἡ Ἀμαλία· αὕτη παρ' ὀλίγον νὰ μὲ κάμῃ νὰ πιστεύσω ὅτι ἀγαπᾷ τὴν Ἑλένην, ἐγὼ ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἠγάπησα εἰς τὸν κόσμον ἢ τὴν Ἀμαλίαν. Εἶμαι δυστυχέστατος, ἀχ δὲν δύναμαι νὰ μείνω ἐδῶ πλέον ἀν τὴν νυμφευθῆς σὺ . . .

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Θά τήν νυμφευθῶ ἐγὼ διότι με προ-
τιμᾶ ἀπὸ σέ.

ΚΙΜΩΝ.

Στάσου σὲ συμβουλεύω νὰ φύγῃς ἀπὸ
ἐδῶ διότι ἐπὶ τέλους θὰ με ἀναγκάσῃς
νὰ σὲ βιάσῃς ἀνηλεῶς καὶ εἰς τοιοῦτον
τρόπον ὥστε νὰ μὴ δυνήθῃς νὰ νυμφευ-
θῇς. Ὅλα ταῦτα ἐνώσω δὲν εἶναι εἰμὴ
πανουργία τις ἰδική σου. Τὴν ἐπιστολὴν
ἐνθυμούμαι καλῶς ὅτι εἶχα εἰς τὸ θυλά-
κιόν μου καὶ φαίνεται ὅτι μοὶ τὴν ἐκ-
λεψες.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Ἄχ, φίλε μου, βλέπω ὅτι τὸ δυστύ-
χημά σου σὲ παρέφερε· διότι σκέφθητι
ὅτι ἂν ἤθελα νὰ κλέψω, θὰ σοὶ ἐκ-
λεπτα τὸ γραμματίον τῶν εἴκοσι δύο
χιλιάδων δραχμῶν ὅπερ ἐγνώριζα ὅτι
εἶχες ἐντὸς τοῦ θυλακίου σου.

ΚΙΜΩΝ.

Εἶθε νὰ μοὶ ἐκλεπτον ἐκεῖνο καὶ νὰ
μοὶ ἀφῆνον τὴν ἐπιστολὴν μου· τί θὰ γίνω
ὁ δυστυχής; Δὲν με ἀγαπᾶ πλέον· θὰ
νυμφευθῇ ἄλλον (κλαίει) ἄχ, ἄχ, εἶμαι
δυστυχέστατος· εἶθε νὰ ἀπέθνησκον πρὶν
γίνη ὁ γάμος.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Ἄχ πόσον σὲ λυποῦμαι, καὶ ἡ πρὸς
σὲ ἀγάπη μου ὑπερβαίνει τὸν ἔρωτά μου.
Ἄκουσον, ἡ Ἀμαλία ὑπεσχέθη νὰ νυμφευ-
θῇ ἐκείνον ὅστις θὰ τῇ προσφέρει τὴν
ἐπιστολὴν, τὴν ἔχω, σοὶ τὴν δίδω, ἀλλὰ
θὰ μοὶ δώσῃς ἀντάλλαγμα τὸ γραμματί-
ον τοῦ λαχείου τῶν φιλαρχαίων.

ΚΙΜΩΝ.

Ἔλα, ἔλα, κάμνε γρήγορα. Στάσου,
λάβε το, ἰδοὺ ἐκ τῆς λύπης μου δὲν
ἐσκέφθη νὰ σοὶ προτείνω πρὸ πολλοῦ
ταύτην τὴν λαμπρὰν ἀνταλλαγὴν.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Δι' ἐμὲ ὅμως οὐχὶ τόσο λαμπρὰν.
(Ἀλλάσσοσι τὰ γραμματίά των.)

ΚΙΜΩΝ. (κρατῶν τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀπο-
τεινόμενος πρὸς αὐτήν)

Ἄ! σὺ ἐδῶ! Κυρία, καὶ διατὶ με ἐγ-
κατέλειπες; μικρὰ ἀχάριστος, μικρὰ ξε-
μαλισμένη, δὲν ὁμιλεῖς; μήπως θὰ
ὑπάγῃς πάλιν νὰ γυρίσῃς τὸν κόσμον, ἢ
νὰ γίνῃς αἰχμάλωτος ληστῶν καὶ νὰ με
ἀναγκάσῃς νὰ πληρώσω πάλιν λύτρα;

καὶ οὐκ ὀλίγα, ὅλην μου τὴν κατάστασιν
εἴκοσι δύο χιλιάδας δραχμῶν ἀλλ'
ὡς μὴ σκέπτομαι πλέον περὶ αὐτῶν ἂν
καὶ δὲν ἔχω ὀβολόν. Ἐν τούτοις ὡς σοὶ
συγχωρήσω καὶ αὐτὴν τὴν ἀταξίαν σου·
ὡς γίνωμεν φίλοι, ὡς σὲ ἀσπασθῶ (ἀσπά-
ζεται τὴν ἐπιστολὴν) καὶ οὕτως τὰ πάντα
τελειώνουσι.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Ἄ· ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη εἶναι ἡ κατα-
δίκη μου· δὲν πρέπει πλέον νὰ ἐλπίζω
οὐδὲ μειδιάμα ἀπὸ τὴν ἀγαπητὴν μου.

ΚΙΜΩΝ.

Ἡ ἀνταλλαγὴ ἔγινε· σὰς ἔδωκα ἐν
χαρτάκι μοὶ ἔδωσατε ἐν ἄλλο· εὐχομαι
μόνον ὥστε τὸ ἰδικόν μου νὰ πληρωθῇ
τόσον γρήγορα ὡς τὸ ἰδικόν σας. Ἐπειδὴ
φοβοῦμαι μὴ τυχὸν ἢ μικρὰ αὕτη ἄτακτος
(δεικνύων τὴν ἐπιστολὴν) μοὶ ἀποδράσῃ καὶ
πάλιν διὰ τοῦτο ὑπάγω ἀμέσως νὰ
τὴν προσφέρω εἰς τὴν κυρίαν της. Σὺ δὲ
σὲ παρακαλῶ πήγαινε ἀπ' ἐδῶ διότι
θέλω νὰ τῇ ὁμιλήσω μόνος.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ.

Τοῦτο βεβαίωτατα εἶναι δίκαιον· ὑγι-
αινε, φίλε μου· δὲν γνωρίζεις πόσον χαί-
ρομαι ὅτι πλησιάζω νὰ σὲ καταστήσω εὐ-
τυχῆ. Ἰδοὺ πῶς εἶμαι ἐγὼ· εἶμαι τόσο
λεπτὸς πρὸς τοὺς φίλους μου ὥστε πολ-
λάκις ἀντάλασσω τὴν εὐτυχίαν μου με
τὴν τῶν φίλων μου.

ΚΙΜΩΝ.

Ἦπαγε τώρα νὰ πληρωθῇς διότι γνω-
ρίζω ὅτι ἡ καρδιά σου εἶναι εἰς τὴν καγ-
κελλωτὴν θύραν ὅπου πληρώνουν.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἄς κρυφθῶ ἐν τούτοις εἰς τὴν γωνίαν
τῆς οἰκίας ἵνα ἴδω πῶς θὰ τὸν ὑποδεχθῇ·
διότι πιστεύω ὅτι θὰ ᾔνοι ἡ νόστιμον.

("Ἐπεται τὸ τέλος.)

Α. Κ. Χ.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΡΙΑ ΑΣΜΑΤΙΑ.

Α'.

ΛΥΠΗ.

Ἄζωὴν ἀπώλεσα, ἰσχύν,
Φιλίαν, τύχην καὶ χαρὰν μου,

ΕΙΠΕ!

Α'.

«Εἰπέ εἰς ἀκρόνα ἀκόραξ γίνου!»
Κ' εἰς κόρακ' «ἀηδὼν σὺ ἔσο! ψάλλε!»
Τὸν ἀετὸν δεσμώτην κάτω βάλε,
Καὶ ὄνον ὄθ' εἰς ὕψ' ἀντ' ἐκείνου!
Εἰπέ εἰς τὴν ῥοδὴν νὰ σοὶ βλαστάνη
Βαλάνους, παρὰ πεύκης ῥόδα ζῆτει, . . .
Ἡ Φύσις τότε ἴσως ἀποθάνη,
Ὁ κόσμος ὅλος, ὅστις θὰ σὲ φοίτη . . .
Ζῶν ὅμως τὰς ὁρμᾶς του νὰ μαράνη
Δὲν εἶναι πιστευτόν, καὶ μὴ σ' ἐκπλήττη!

Β'.

Εἰπέ: γουστὸς ὁ σίδηρος νὰ γείνη
Καὶ ἀθραῶς ὁ ἀλάμας· ποία πλάνη
Τὸν ἀθλιὸν σου νοῦν καταλαμβάνει!
Τὸ Σύμπαν ἀναλλοίωτον θὰ μείνη·
Μαγνήτης νὰ μὴ ἔλῃ τὴν βελόνην
Εἰπέ, μὴδὲ νὰ στρέφῃ πρὸς τὸν Πόλον·
Εἰς ἀργυρον νὰ τρέψῃς ζῆτει κόιν
Χοῶς ἢ εἰς χρυσὸν ἀκτινοβόλον·
Δὲν γίνονται ποτε τὰ ἄστρα λίθοι,
Κ' οἱ λίθοι ἄστρα εἰς τῆς Γῆς τὰ στήθη.

Γ'.

Ἡ μέλισσά σοι ὄξος νὰ παρέχῃ
Καὶ τοῦ κινεῖου τὸ φυτὸν τὸ μέλι·
("ὦ! πόσον, πόσον πάντοτε θ' ἀπέχῃ
Τὸ δυνατόν τοῦ ὅτι ἄρρων θέλει! . . .)
Ἡ θάλασσα νὰ δίδῃ σοὶ ἀρνίχ,
Καὶ ἡ ξηρὰ ἰχθύς, ἡ πέτρα γάλα!
Ἄντ' ἄλλων πάντα νὰ γενῶσιν ἄλλα,
Καὶ πλάτανου τὰ κρίνα, δρῦς τὰ ἴα!
Νὰ κάμνη κολοκύνθας ἢ μηλέα,
Καὶ κρίνα ἢ χρυσὴ πορτοκαλλέα! . . .

Δ'.

Ὁ ἥλιος πολύφωτος λυχνία
Δὲν καταβαίν' εἰς αἰθήρσαν νὰ γείνη
Καὶ αὐτ' εἰς τὰ αἰθέρια πεδία
Ποτὲ δὲν θ' ἀναβῇ . . . ἐδῶ θὰ μείνη
Κυδώνιον δὲν γίνετ' ἢ Σελήνη
Οὐδέποτε καὶ τοῦτο ἀναβαίνει
Ἐκεῖ, ὅπουθεν αὕτη λάμψεις γύνει,
Ἄλλ' εἰς τὸ ταπεινὸν του δένδρον μένει.
Ἄστὴρ ὡς κῆτος δὲν θὰ κολυμβήσῃ,
Οὐδ' ὡς ἀστὴρ τὸ κῆτος θὰ φωτίσῃ! . . .

Ε'.

Θ'.

Ἦς ὁ χαλκεὺς χαλκεύς, ὁ βάπτιστὴς βάπτιστῆς,
Ὁ σανδαλοποιὸς τῶν σανδαλίων.

Καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν μου
Νὰ δείξω τ' εἶμαι εἰς τὴν γῆν!
Ὡς εἰς πιστὴν μου ὁδηγόν
Εἰς τὴν ἀλήθειαν εἰσόμενον
Ἄλλ' ὅτι θυμὰ ἐσυρμένον
Ἰδὼν, τὴν ἀφῆσα φυγόν.
Τὶς ὅμως, τίς, ἂν ἀποκτήσῃ,
Αὐτὴν ποτε θὰ λησμονήσῃ,
Δι' ἧς ὠρίμασεν ἀντ' ἄντ' ἄντ;
Οὕτως ἐκ σοῦ καλὸν μοὶ μένει
Μέγα· νὰ χέω, πεφιλημένη,
Εἰς δάκρυ τῆς ψυχῆς τὸ πῦρ.»
(Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset.)

Β'.

«Ἄφ' οὗ ὡσάν ἐν τάφῳ μαῦρον πᾶν μοὶ
Καὶ πάντῃ φειδωλὸν τὸ παρελθόν
— Κρυφίζον στήθος ἐμπλεων παθῶν
Οὐδὲ κἂν ἐν ἀνακαλῇ συμβάν μοι —
Ἄφ' οὗ τῆς Μοίρας πάλαι εἶμαι θυμὰ,
Ἡᾶν μ' ἐμαράνθη ἀνθος ἐνωρίς
Τοῦ Ἐρωτος, κ' ἐν πόνοις προχωρεῖς
Πατρίς, ὡς εἰς τῆς δόξης σου τὸ μνημα·
Ἄφ' οὗ καὶ νῦν πτωχεῖα, ὡς προτοῦ,
Μὲ θλίβει μαλυθδίνη καὶ κυλίαι
Εἰς τὴν ἰλὴν τὸν βίον ποιητοῦ:
Εὐθύς νὰ τὸν ἀφῆσω τί κωλύει
Διὰ βιαίας ῥήξεις αὐτοῦ,
Ὡς φίλον, ὅστις φίλων ὄρκους λύει;»

Γ'.

«Τί, τλήμων, σ' ἔκτειν' ἐνωρίς τοσοῦτον;
Νὰ εὐτυχῆς μὴ σ' ἐλείπε χρυσός,
Κ' ἐνόμιζες, ὄρῶν ἀπάτης φῶς,
Πρὸς πόνοισ, λύπας, θώρακα τὸν πλοῦτον;
Οὐχὶ ποτέ! μετὰξῃς καὶ πορφυράς
Δὲν μ' ἐδῆξε, δὲν μ' ἐφλέξεν εὐχὴ
Ὀλίγον φῶς θὰ μ' ἐκάμν' εὐτυχῆ
Ἡλίου, ζητηθὲν παρὰ τῆς Μοίρας.
Τί μ' ἐλείπε; γωνία γῆς κρυπτῆ,
Συ καὶ καλύθη καὶ τινα βιβλία,
Εἰς φίλος, οἷος πρέπει ποιητῆ;
Καὶ μία χεὶρ ἐν πίστει, συμπαιδεία,
Ἐκτεινομένη πρὸς μ' ἐν τῇ νυκτί,
Κ' ἐν στήθος νὰ κλινθῶ — καρδιά μία! »
(Ἐκ τῶν τοῦ Sainte Beuve ελευθέρως ἐκ τῆς
Γαλλικῆς)

Φ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΔΗΣ.

Τεχνίτης, και ὁ ναυπηγὸς τῶν πλοίων,
 Καὶ ὡς ὁ νεκροθάπτης νεκροθάπτης·
 Ἐπάγγελμα πᾶς ἔχει ἐν ὁμοίῳ·
 Ἐνιαχοῦ πλὴν ἄλλ' ἀντ' ἄλλων ἄλλοι
 Ἄσκοοις δυστυχῶς και ἀνοικειῶς . . .
 Μικροὶ μεγάλα και μικρὰ μεγάλοι.
 Διὸ πικρὸς και ἄχαρις ὁ βίος,
 Κ' ἠδὺς πικρίας ἄσμα ψάλλτης ψάλλει.

Φ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΗΣ.

Γ Ν Ω Μ Α Ι.

Ἐκ τῶν ἐξῆς πέντε διακρίνεται ὁ μω-
 ρὸς, ὀργίζεται ἀνευ αἰτίας, ὁμιλεῖ ἀνωρε-
 λῶς, ἐμπιστεύεται εἰς πάντας, ἀλλόσσει
 γνώμην εὐκόλῳ και δὲν δύναται νὰ δια-
 κινή τὸν ἔχθρὸν ἀπὸ τὸν φίλον.

Εἰς τὰς ἐξῆς τρεῖς περιστάσεις διακρί-
 νονται τρεῖς τινά· ἐν δυστυχίᾳ ὁ φίλος,
 ἐν κινδύνῳ ὁ ἀνδρεῖος, και ἐν καιρῷ ὀρ-
 γῆς ὁ φρόνιμος.

Εὐχερῶς μὲν πείθεται ὁ ἀπλοῦς και ἀ-
 μαθής, εὐχερῆστατον δὲ ὁ εὐμαθής και
 πολυμαθής, τὸν δὲ ἡμιμαθῆ και δοκησίσο-
 φον οὐδὲ ὁ πάνσοφος θεὸς δύναται νὰ πείσῃ.

Ὅταν οἱ ὑπκρέται τινὸς κλέπτουσιν ἢ
 δυσφημοῦσι τὸν αἰῶνα αὐτοῦ τί ἄλλο
 πράττουσιν ἢ ὅ,τι ἐξ ἐπιτηδεύματος και
 δικαιοματικῶς σχεδὸν ἐπραξαν και πράτ-
 τουσι καθ' ἡμέραν ὅλοι οἱ ὑπκρέται τοῦ
 κόσμου;

Τέσσαρα ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μου πλοῦστον
 ἄρπαγα, πένητα ὑπερήφανον, νέον μέθυ-
 σον και γέροντα μοιχόν· ἐν γένει δ' ἐμί-
 σεσα τὸν ἀχάριστον εἴτε γέρον εἶναι, εἴτε
 νέος, εἴτε πόνης, εἴτε πλοῦσις, εἴτε ἀνής,
 εἴτε γυνή.

ΤΑ ΔΡΕΣΚΟΝΤΑ ΤΟΙΣ ΠΟΛΛΟΙΣ.

Ὁ κύριος Π . . . παρουσιάσθη ποτὲ εἰς
 τὸν ἀρχιερέα Σ . . . — Πανερώτατε, πῶ
 λέγει, νὰ ὁμιλήσῃτε κατὰ τὸν τοκογλύ-

φων και, εἰ δυνατόν, νὰ τοὺς ἀφορίσητε.
 — Κατὰ τῶν τοκογλύφων; ἀλλὰ, κύριε Π . . .
 — Ναι, οὕτω πρέπει νὰ γίνῃ . . . — Ἄλ-
 λά, κύριε Π . . . μοὶ εἶπον ὅτι και σεις
 — Ναι, εἶναι ἀληθές . . . ἀλλὰ . . . — Φαίνεται
 ὅτι μετεβάλλετε γνώμην . . . ὅτι ἀπερα-
 σίσατε νὰ παύσητε . . . — Πά, ὅχι, Πανι-
 ρώτατε, ἀλλ' ἀπεφάσιτα νὰ μεταχειρισθῶ
 και τὸ μέσον τοῦτο, μήπως παύσουν οἱ
 ἄλλοι διότι ὁ ἀνταγωνισμὸς των με ζη-
 μοῖ . . .

Ἐβραῖος κροσιώλης ἤριζε μετὰ χριστιαν-
 οῦ βράπτου — Στάσου, βαρτισμῆνε, νὰ σὲ
 σφάζω, λέγει ὁ Ἐβραῖος ἀρπάσας πέλε-
 κον· ὁ βράπτης μὴ ἔχων πρόχειρόν τι πρὸς
 προφύλαξιν λαμβάνει βελόνην βαλίμακτος
 και τῶ λέγει — Ἐλα, κοντά, γιαιουπή,
 και βλέπεις — Μή, ἢ βελόνη ἔγάζει μά-
 τια, φωνάζει ὁ ἀνδρεῖος Ἐβραῖος, γιὰ τὸν
 θεὸ γλυτωστὲ με και βίβας· τὸν πέλεκον
 κκτέρυγε ὑπὸ τὴν προστασίαν διαβαιού-
 σης τινὸς γραιέ.

Κλέπτης συνέλαβεν ἐν καιρῷ νυκτὸς
 καθ' ὁδὸν τὸν διάσημον Ἀραγῶν και θέσας
 ἐπὶ τοῦ στῆθους του πυροβόλον τῶ λέγει.
 — La bourse ou la vie· δηλ. τὸ πουγγί
 ἢ τὴν ζωὴν· ἀλλ' ὁ σοφὸς ἀνὴρ ἀταρά-
 χως τῶ ἀπαντᾶ δεικνύων τὸ ἀντικεῖν κεί-
 μενον χρηματιστήριον (Bourse). — Si vou-
 lez vous la bourse la voila, et si voulez
 vous la vie, je vous conseille ne courir
 cette route, δηλ. ἂν θέλῃς τὸ χρηματι-
 στήριον ἰδοῦ το και ἂν θέλῃς τὴν ζωὴν
 σὲ συμβουλεύω νὰ μὴ τρέγῃς ταύτην τὴν
 ὁδόν.

Ὁ ἐπὶ φλυαρία φημιζόμενος Μ . . . ἀ-
 παντήσας ποτὲ τὸν φίλον του Κ . . . τῶ λέ-
 γει — Ε! Κ . . . τί κάνει τὸ σουλάκι
 ποῦ σοῦ ψόφησε πέρυσι; — Μή, κείνο,
 ἀδελφέ, ψόφησε πέρυσι ἀπαντᾶ ὁ Κ . . .
 θέλων νὰ ἀποφύγῃ τὰς φλυαρίας τοῦ Μ . . .
 ποῦ τὸ θυμήθηκες τώρα; — Ε, καυμένε
 Κ . . . πῶς νὰ γίνεται ὁμιλία!!!! Ἄχ